

Academiejaar 2006-2007

Programmagids

Bachelor in de toegepaste psychologie

Bachelor 2

Opleidingsonderdeel	Groep	Stp	Semester	Deeltijds
Arbeids- en organisatiepsychologie		5	1	deel 1
School- en pedagogische psychologie		5	1	deel 1
Klinische psychologie		5	1	deel 1
Consumentenpsychologie		3	2	deel 2
Human resources management		3	2	deel 2
Onderwijs- en leerlingbegeleiding		3	2	deel 2
Intrafamiliaal geweld		3	2	deel 2
Leerstoornissen		3	2	deel 2
Groepsdynamica		3	2	deel 2
Psychopedagogische methodieken		3	2	deel 2
Gerontopsychologie		3	2	deel 2
Klinische neuropsychologie		3	2	deel 2
Recht		3	2	deel 1
International Study Conference		3	1	/
Methoden van psychologisch onderzoek		3	2	/
Practicum arbeids- en organisatiepsychologie		3	1	deel 1
Practicum school- en pedagogische psychologie		3	1	deel 1
Practicum klinische psychologie		3	1	deel 1
Stage		12	2	deel 2
Statistiek II		4	2	deel 2
Psychodiagnostiek II		4	1	deel 2
Gesprekstechnieken II		4	1	deel 2

Studiecontract

Deze opleiding leidt tot het diploma van Bachelor in de toegepaste psychologie en beoogt professionele deskundigheid in de psychodiagnostiek en de psychologische hulpverlening. Het psychodiagnostisch handelen is gericht op hulpverlening aan individuen, groepen en/of organisaties. Het psychisch welzijn staat centraal in deze dienstverlening.

De bachelor in de toegepaste psychologie is werkzaam op het gebied van preventie, diagnose, ondersteunende en adviserende begeleiding, opleiding en vorming. Hij werkt interdisciplinair samen met psychologen, (para-)medici, (ortho-)pedagogen, sociaal werkers, leerkrachten, personeelschefs en bedrijfsmanagers. Zodra de student afstudeert, wordt hij ingeschakeld in werkvelden waar sprake is van toegepaste psychologie:

- het schoolpsychologisch werkveld,
- het orthopedagogisch werkveld,
- het klinisch psychologisch werkveld,
- het arbeids- en organisatiepsychologisch werkveld,
- het consumentenpsychologisch werkveld.

Klassieke taken zijn: studie- en beroepskeuzebegeleiding, functie-onderzoek en training, onderzoek en begeleiding van leer-, ontwikkelings- en persoonlijkheidsproblemen, rekrutering en selectie, personeelsbeheer, personeelsadministratie en personeelsbeleid, vorming, opleiding en marktonderzoek.

De vele werkdomeinen en probleemstellingen en de interdisciplinaire samenwerking vereisen een ruime algemene vorming en een adequate beroepspersoonlijkheid.

Wetenschappelijk inzicht in het menselijk gedrag en het psychisch functioneren en de kennis van wetenschappelijk verantwoorde psychologische onderzoeks- en begeleidingsmethoden zijn fundamenteel voor de beroepsuitoefening. Voor probleemanalyse en probleemoplossing is vaardigheid in het selecteren en toepassen van adequate psychologische methoden en technieken noodzakelijk. Even belangrijk is vaardigheid in het interpreteren van ingewonnen informatie en het rapporteren aan cliënten en/of collega's.

Persoonlijkheidskenmerken zoals zelfstandigheid, flexibiliteit, creativiteit, communicatieve vaardigheden en een analytisch en synthetisch denkvermogen zijn essentieel voor deze bachelor.

Psychologische en pedagogische opleidingsonderdelen bieden de basisinzichten van de menswetenschappen en de nodige beroepsbekwaamheid. *Algemene Psychologie, Pedagogie, Ontwikkelingspsychologie, Sociale Psychologie en Psychodiagnostiek* staan daarbij op het programma. Algemeen vormende opleidingsonderdelen, zoals *Filosofie, Recht en Sociologie* verruimen de denkwereld. De stage in het tweede en het derde jaar staat borg voor werkveldverkenning en groei naar professionele deskundigheid. Ter afronding van de studies realiseert de student een scriptie over een zelf gekozen thema uit één van de werkvelden.

Een professionele bacheloropleiding geeft tevens een algemene vorming op meerdere vlakken:

Denk- en redeneervaardigheid

De student is in staat om zelfstandig, en in overeenstemming met beroepsspecifieke inzichten, een kwaliteitsvolle redenering op te bouwen.

Informatie verwerven en verwerken

De opleiding stelt nieuwe beroepsspecifieke informatie ter beschikking, die de student zelfstandig kan verwerven en verwerken.

Kritisch reflecteren

De student kan kritisch reflecteren op het eigen beroepsspecifieke functioneren.

Methodisch handelen

De opleiding biedt in de verschillende opleidingsonderdelen regelmatig nieuwe problemen aan. De student kan methodisch handelen om deze problemen aan te pakken.

Leidinggevende taken uitvoeren

De student kan zelfstandig werkplannen opmaken, initiatief nemen bij groepswerken, en taken bespreken met collegas.

Communiceren van informatie, problemen en oplossingen

De student kan zowel schriftelijk als mondeling beroepsgerichte informatie verstrekken, problemen formuleren en mogelijke oplossingen voorstellen.

Teamgericht werken

De student is in staat in een multidisciplinair team een eigen constructieve inbreng te doen, waarbij hij respect heeft voor de inbreng van de anderen.

Oplossingsgericht werken

De student kan gebruik maken van beroepsspecifieke inzichten bij het oplossen van professionele problemen.

Arbeids- en organisatiepsychologie

Code: TP1oArbOrgPsy
Groep: /
Studiepunten: 5
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: deel 1
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: VALKENEERS Guido, VANHOOMISSEN Tim
Coördinator: VALKENEERS Guido

Vaktype

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Arbeids- en organisatiepsychologie

Inhoud

Deze cursus arbeids- en organisatiepsychologie bestaat uit vier onderdelen.

In een eerste onderdeel bespreken we de omgeving van de organisatie en omschrijven we een aantal basisbegrippen uit dit domein.

Het tweede deel biedt een beter inzicht in individuele psychologische processen in de organisatie; hierbij kan gedacht worden aan perceptie, motivatie, emoties, enz.

In een derde deel gaan we in op groepsprocessen in de organisatie. Hierbij staan werkteams, leiderschap, en conflicten op de voorgrond.

In een slotgedeelte bespreken we het systeem van de organisatie, met hierbij o.m. de organisatiestructuur en -cultuur. In beperkte mate komt hierbij eveneens het HRM beleid aan bod.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken. (Kerncompetentie)

Toelichting

De studenten verwerven middels deze cursus een beter inzicht in hoe organisaties functioneren, en welke rol de medewerkers in deze kunnen spelen.

Beroepsspecifieke competenties zullen tijdens het practicum (tweede semester) aan bod komen.

Vereiste voorkennis

Competenties

Aangezien deze cursus een toegepaste vorm van psychologie vormt is een goed inzicht in sociale en algemene psychologie wezenlijk om de doelstellingen te kunnen realiseren.

Leermiddelen

Type

- handboek
- materiaal op leeromgeving
- Andere: persoonlijke nota's

Verplichte leermiddelen

Robbins, S.P. (2005). Gedrag in organisaties. Amsterdam: Pearson Education.

Materiaal op Toledo

Persoonlijke nota's

Aanbevolen leermiddelen

Goovaerts, I. (2002). Personeelstevredenheid meten. Mechelen: Kluwer.

Werkvormen**Types**

- hoorcollege

Omschrijving**Evaluatie****Types**

- schriftelijk examen

Omschrijving

Er zal een schriftelijk gesloten boek examen voorzien worden. Hierbij komen zowel open vragen als multiple choice items in voor. Het meerkeuze gedeelte werkt met een giscorrectie, waarbij 1/N-1 punt wordt afgetrokken per fout antwoord (N is het aantal alternatieven per vraag). Het meerkeuze gedeelte peilt zowel naar kennis als inzicht.

Begeleiding

De studenten kunnen zowel voor, na, als tijdens de colleges vragen stellen, bovendien kunnen studenten via toledo in contact komen met andere studenten en de docent.

School- en pedagogische psychologie

Code: TP1oSchIPedPsy
 Groep: /
 Studiepunten: 5
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: deel 1
 Semester: 1
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: BERNAERTS Ivo, THEUNIS Lut
 Coördinator: BERNAERTS Ivo

Vaktype

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- School- en pedagogische psychologie

Inhoud

In het opleidingsonderdeel 'school- en pedagogische psychologie' worden de domeinen van de school- en pedagogische psychologie besproken: leren en studeren (1); onderwijsloopbaan (2); preventieve gezondheidszorg (4) en het psychisch en sociaal functioneren (4). Voor elk domein worden enkele theoretische modellen toegelicht die relevant zijn voor de beroepspraktijk. Vervolgens komen de meest voorkomende zorgvragen binnen de school- en pedagogische psychologie aan bod. Deze zorgvragen worden gesitueerd binnen de vier besproken begeleidingsdomeinen o.a. ontwikkelingsproblemen en de leervoorwaardenproblematiek, mentale handicap en hoogbegaafdheid, werkhoudingsproblemen, concentratie- en aandachtsproblemen in de klas, stress op school, gedragsproblemen, pestgedrag en autisme spectrumstoornissen. Hieraan wordt ook (ortho)pedagogische invalshoek in de begeleiding van kinderen en jongeren gekoppeld. Er wordt o.a. ingegaan op ontwikkelingsstimulering, opvoedingsondersteuning en sociale vaardigheidstraining. Ten slotte worden de modellen van leerlingenbegeleiding op klas- en schoolniveau besproken. De rol van de school en de positie van het centrum voor leerlingenbegeleiding worden hierin gesitueerd.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken.
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.
5. Teamgericht kunnen werken - Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken.
6. Oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën - Beroepsspecifieke inzichten kunnen gebruiken bij het planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus complexe) professionele problemen/het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten in overeenstemming met beroepsspecifieke vereisten.
7. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken. (Kerncompetentie)

Toelichting

De student doet kennis op over de begeleidingsdomeinen van de school- en pedagogische psychologie: leren en studeren, onderwijsloopbaan, preventieve gezondheidszorg en het psychisch functioneren. Hierbij wordt extra aandacht besteed aan de specifieke inhoud en doelstellingen van leerlingenbegeleiding. Deze leerlingenbegeleiding wordt benaderd vanuit het standpunt van de school en de positie die het centrum voor leerlingenbegeleiding hierin heeft. Ten slotte komt de pedagogische invalshoek in de begeleiding aan bod. Het beroepsspecifiek redeneren over de zorgvragen in de school- en pedagogische psychologie staat centraal (competentie 1). Deze zorgvragen worden theoretisch wetenschappelijk gekaderd zodat de student kritisch kan reflecteren op het beroepsspecifiek functioneren van een bachelor in de toegepaste psychologie (competentie 2) en besef heeft van de maatschappelijke verantwoordelijkheid die samenhangt met de beroepspraktijk (competentie 3).

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren. (Niveau: weten)
2. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever zoeken naar haalbare oplossingen. (Niveau: weten)
3. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever begeleidingsstrategieën bespreken. (Niveau: weten)
4. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan ondersteunen i.f.v. de gewenste (gedrags) veranderingen. (Niveau: weten)
5. Interventie - Interventie - De student kan meewerken aan interventies. (Niveau: weten)
6. Samenwerking - Medewerking - De student kan zich situeren binnen de structuur van de organisatie. (Niveau: integreren)
7. Samenwerking - Samenwerking - De student kan deelnemen aan multidisciplinair teamoverleg i.f.v. : - de (hulp)vraag - de diagnose - het advies - probleemoplossend handelen (doorverwijzing, interventie) (Niveau: weten)

Toelichting

De student wordt grondig voorbereid op de psychodiagnostische en begeleidingsfuncties van een bachelor in de toegepaste psychologie in de schoolpsychologische en pedagogische beroepspraktijk. Vanuit een theoretisch wetenschappelijke benadering leert hij/zij de gangbare literatuur en research kennen. Beroepsspecifieke termen binnen de school- en pedagogische psychologie leert hij kennen en in verband brengen met de typische zorg- en hulpvragen. Deze zorg- en hulpvragen worden gekoppeld aan gangbare begeleidingsstrategieën in de school en vanuit het centrum voor leerlingenbegeleiding. De student krijgt hierdoor ook inzicht in de positie van een bachelor in de toegepaste psychologie in de school, CLB en de gezinsvervangende instellingen.

Leermiddelen

Type

- cursus
- audiovisueel materiaal
- materiaal op leeromgeving

Verplichte leermiddelen

cursusmateriaal

Werkvormen

Types

- hoorcollege

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Omschrijving

Het schriftelijk geslotenboek examen peilt naar het inzicht van de student in de domeinen van de school- en pedagogische psychologie. De student moet in de eerste plaats verbanden kunnen leggen tussen de theoretische benaderingen die aan bod komen en de behandelde zorgvragen enerzijds en de psychodiagnostische en begeleidingsfuncties van een bachelor in de toegepaste psychologie in dit werkveld anderzijds. In het examen komen zowel kennis- als toepassingsvragen aan bod.

Begeleiding

De concrete doelstellingen van de cursus zijn uitgeschreven in de cursus. Op basis van deze doelstellingen wordt het examen opgesteld. De student kan voor vragen bij de docenten terecht tijdens de hoorcolleges, via e-mail of na afspraak op het bureel in de hogeschool. Monitoraat is voorzien in de laatste les.

Klinische psychologie

Code: TP1oKlinPsy
 Groep: /
 Studiepunten: 5
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: deel 1
 Semester: 1
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: DE KINDER Gert, FACHÉ Corine
 Coördinator: DE KINDER Gert

Vaktype

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Klinische psychologie

Inhoud

Het opleidingsonderdeel 'klinische psychologie' bestaat uit vier onderdelen.

In deel 1 wordt de **algemene klinische psychologie** onder de loep genomen. Na een situering van het vakgebied, de populatie en de taken binnen de klinische psychologie, komt de historiek van de klinische psychologie aan bod en wordt er dieper ingegaan op het brede domein van de klinische psychologie.

In deel 2 komen de **theorieën** die binnen de klinische psychologie gehanteerd worden aan bod. Hierbij wordt de link gelegd tussen de theorieën, experimenteel onderzoek, en de klinische praktijk.

In deel 3 wordt de **psychotherapie** verkend. Na een korte historische schets worden de vier toonaangevende therapeutische richtingen toegelicht: Psychoanalyse, Ervaringsgerichte psychotherapie, Cognitieve gedragstherapie en Gezins- en relatietherapie. Bij elke stroming behandelen we het referentiekader, de technieken en procedures en de effectstudies die zijn uitgevoerd.

In deel 4 staat de **psychopathologie** centraal. Hier worden de meest voorkomende ziektebeelden besproken, zijnde gedragsstoornissen, stemmingsstoornissen, angststoornissen, somatoforme stoornissen, eetstoornissen en persoonlijkheidsstoornissen. Bij elke stoornis wordt ingegaan op de kenmerken en voorkomen, de wetenschappelijke inzichten, de aspecten van de behandeling en de prognose.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden.
5. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken. (Kerncompetentie)
6. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken. (Kerncompetentie)

Toelichting

Studenten verwerven kennis omtrent het vakgebied van de klinische psychologie. Studenten leren deze kennis toe te passen in concrete voorbeelden uit de praktijk.

Centraal staat het wetenschappelijk kritische karakter van de klinische psychologie en studenten leren om pathologische gedragingen, gedachten en gevoelens op een wetenschappelijk correcte wijze te bekijken, analyseren en interpreteren.

Studenten leren niet enkel theorieën en feiten, maar leren deze ook toe te passen aan de hand van casusmateriaal.

Belangrijk is hierbij ook de link vanuit de theorie naar de verschillende therapierichtingen.

In het geheel van de cursus verwerft de student een besef van de maatschappelijke verantwoordelijkheid die gepaard gaat met het toepassen van de kennis vanuit de klinische psychologie.

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een keuze maken uit de onderzoeksmiddelen voor uitvoering van onderzoek. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
3. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever begeleidingsstrategieën bespreken. (Niveau: weten)
4. Interventie - Interventie - De student kan meewerken aan interventies. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
5. Samenwerking - Medewerking - De student kan zich situeren binnen de structuur van de organisatie. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
6. Samenwerking - Samenwerking - De student kan deelnemen aan multidisciplinair teamoverleg i.f.v. : - de (hulp)vraag - de diagnose - het advies - probleemoplossend handelen (doorverwijzing, interventie) (Niveau: weten) (Kerncompetentie)

Toelichting

Studenten worden opgeleid om een zicht te krijgen op de verschillende pathologieën en deze te leren onderscheiden van elkaar op basis van (differentiaal)-diagnostisch onderzoek.

Studenten krijgen een zicht op de meest relevante therapiestromingen en kunnen bij bepaalde problematieken advies geven omtrent de vereiste hulpverlening. Verder hebben ze ook weet van technieken en methoden die gehanteerd worden binnen de therapiestromingen en kennen ze het veld van de geestelijke gezondheidszorg, zodat ze kunnen adviseren en doorverwijzen.

Leermiddelen

Type

- handboek
- cursus
- audiovisueel materiaal
- materiaal op leeromgeving

Verplichte leermiddelen

Vandereycken, W., Hoogduin, C.A.L., Emmelkamp, P.M.G. (2000). *Handboek psychopathologie deel 1: Basisbegrippen*. Houten/Dieghem: Bohn Stafleu Van Loghum.

De Kinder, G. (2006). *Klinische psychologie*. Antwerpen: Lessiushogeschool - departement psychologie. Onuitgegeven cursus.

Powerpoint-slides op Toledo.

Eigen lesnota's tijdens hoorcollege.

Werkvormen

Types

- hoorcollege

Omschrijving

De hoorcolleges omvatten naast de theorie voldoende casusmateriaal en audiovisueel materiaal om inhoud concreet te maken voor de studenten.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Omschrijving

Schriftelijk examen is een gesloten boek examen, bestaande uit 'multiple choice vragen' en 'open vragen'.

De examenvragen zijn zodanig opgesteld dat aan de algemene en beroepsspecifieke competenties voldaan wordt: elke student krijgt kennisvragen, inzichts- en toepassingsvragen.

De 'multiple-choice vragen' zijn 10 vragen, tellen mee voor 10 punten en er wordt gewerkt met een giscorrectie.

De 'open vragen' zijn 5 vragen en tellen mee voor 10 punten.

Begeleiding

De studenten kunnen voor vragen bij de docent terecht tijdens de hoorcolleges, via e-mail of na afspraak op het bureel in de hogeschool.

Consumentenpsychologie

Code: TP1oConsPsy
Groep: /
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: deel 2
Semester: 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: VALKENEERS Guido
Coördinator: VALKENEERS Guido

Vaktype

Inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Consumentenpsychologie

Inhoud

In het kader van de inleiding omschrijven we een aantal begrippen die gehanteerd worden in de consumentenpsychologie.

Deze cursus bestaat uit vier delen. In een eerste deel maken we kennis met enkele macrofactoren in het consumentengedrag. Hoe spelen culturele factoren een rol? Welk zijn de functies van goederen en diensten? In dit kader bespreken we eveneens de betekenis van de productlevenscyclus.

In een tweede deel zullen we abstractie maken van de sociale beïnvloeding van de consument en gaan ervan uit dat de persoon individuele beslissingen neemt. Tegen deze achtergrond komen volgende onderwerpen aan bod: perceptie, motivatie, attitudes, het leerproces en tenslotte het beslissingsproces.

In een derde deel bespreken we de sociale beïnvloeding van de consument. Hoe verlopen beslissingen in de huishouding? Hoe spelen referentiegroepen een rol in het consumentengedrag? Hoe verspreiden zich innovaties? Hoe worden de volgers beïnvloed door de opinieleiders? Deze vragen vormen de onderscheiden hoofdstukken van dit onderdeel.

In een slotgedeelte bespreken we de relatie tussen consumptie en welzijn. Is het zo dat meer welvaart leidt tot meer welzijn? Tegen deze achtergrond bespreken we eveneens de 'psychopathologie' van het consumentengedrag.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.
4. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.
5. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken.

Toelichting

De studenten verwerven kennis en inzicht in de belangrijkste psychologische determinanten van het consumentengedrag. De studenten begrijpen hoe deze mechanismen een rol spelen in de oriëntatie, de aankoop, het gebruik en het afdanken van producten.

Beroepsspecifieke competenties zullen nader uitgewerkt worden in het specialisatieonderdeel 'marktonderzoek'.

Vereiste voorkennis

Competenties

De consumentenpsychologie is een vorm van toegepaste psychologie. We gaan op zoek naar toepassingen voornamelijk uit de algemene en sociale psychologie. Vandaar dat een goed inzicht in deze gebieden de basis vormt.

Leermiddelen

Type

- cursus
- materiaal op leeromgeving

Verplichte leermiddelen

Er zal een syllabus en materiaal via Toledo beschikbaar komen.

Aanbevolen leermiddelen

Antonides, G., & Van Raay, W.F. (2002). *Consumentengedrag*. Utrecht: Lemma BV.

Werkvormen

Types

- hoorcollege

Omschrijving

De cursus zal gedoceerd worden in collegevorm. Bijkomend zullen de studenten uitgenodigd worden om minimaal éénmaal deel te nemen aan een consumentenonderzoek, als proefpersoon ofwel als proefleider.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Omschrijving

Er is een schriftelijk gesloten boek examen voorzien dat bestaat uit open vragen en gedeeltelijk uit multiple choice items. Bij deze multiple choice items zal een kanscorrectie voor het raden toegepast worden. Bovendien zal rekening gehouden worden met het feit of de student deelgenomen heeft aan één van de voorgestelde consumentenonderzoeken.

Begeleiding

De studenten kunnen voor tijdens als na de colleges vragen stellen. Er is eveneens de mogelijkheid via email vragen te stellen.

Human resources management

Code: TP1oHumResMan
 Groep: /
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: deel 2
 Semester: 2
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: SCHEPERS Catherine
 Coördinator: SCHEPERS Catherine

Vaktype

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Human resources management

Inhoud

Het opleidingsonderdeel 'Human Resources Management' bestaat uit 3 delen:

Een eerste, inleidend deel waar de samenhang en context van personeelsmanagement wordt besproken en waar ten tweede de ontwikkelingsgeschiedenis van personeelsmanagement en HRM behandeld wordt.

In een tweede deel wordt de sturing van personeelsstromen besproken door dieper in te gaan op topics zoals werving en selectie, assessment centers, socialisatie van nieuwe medewerkers, inzetbaarheid van medewerkers, het managen van uitstroom en functiewaardering.

Ten slotte worden in een derde en laatste deel enkele actuele thema's besproken zoals leeftijdsbewust personeelsbeleid en E-HRM.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
2. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
3. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een gesprek voeren : . - intake - erkennend - onthelend (Niveau: toepassen)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: toepassen)
3. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan informatie inwinnen bij andere hulpverleners, verwijzers of opdrachtgevers. (Niveau: toepassen)
4. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan beschikbare gegevens (rapporten, verslagen, dossiers) registreren en analyseren. (Niveau: toepassen)
5. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een keuze maken uit de onderzoeksmiddelen voor uitvoering van onderzoek. (Niveau: toepassen)
6. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een psychologisch onderzoeksprogramma samenstellen i.f.v. de vraag, het probleem of de opdracht. (Niveau: weten)
7. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan planning en afspraken verzorgen i.f.v. het onderzoek. (Niveau: inzien)
8. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan individuen, groepen en/of organisaties screenen op verzoek van doorverwijzers en/of opdrachtgevers. (Niveau: toepassen)
9. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan verslag uitbrengen (schriftelijk en mondeling) over het psychodiagnostisch gesprek. (Niveau: toepassen)
10. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan conclusies trekken uit het psychologisch onderzoek. (Niveau: toepassen)
11. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een eindrapport opstellen in functie van de diagnose. (Niveau: toepassen)
12. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een advies formuleren. (zie ook functioneel geheel 2 : Advies- en informatieverstrekking) (Niveau: toepassen)

13. Advies- en Informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan databanken, documentatie betreffende opleidingen, instituten, organisaties en diensten raadplegen. (Niveau: toepassen)
14. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatie geven aan een cliënt/opdrachtgever. (Niveau: toepassen)
15. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan brochures, artikels, voorlichtingsmateriaal e.d. opstellen. (Niveau: inzien)
16. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever zoeken naar haalbare oplossingen. (Niveau: toepassen)
17. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever begeleidingsstrategieën bespreken. (Niveau: toepassen)
18. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan ondersteunen i.f.v. de gewenste (gedrags) veranderingen. (Niveau: toepassen)
19. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan een advies formuleren voor verder onderzoek. (Niveau: toepassen)
20. Interventie - Interventie - De student kan meewerken aan interventies. (Niveau: toepassen)
21. Preventie - Preventie - De student kan problemen signaleren aan hulpverlenende instanties. (Niveau: toepassen)
22. Research - Research - De student kan onderzoekswerk verrichten en literatuur doornemen i.f.v. wetenschappelijke opdrachten. (Niveau: toepassen)
23. Communicatie - Rapportering - De student kan schriftelijk rapporteren. (Niveau: toepassen)
24. Samenwerking - Medewerking - De student kan zich situeren binnen de structuur van de organisatie. (Niveau: inzien)
25. Samenwerking - Medewerking - De student erkent de hiërarchische lijnen, bevoegdheden en uitvoeringsverantwoordelijkheden. (Niveau: inzien)

Leermiddelen

Type

- handboek
- materiaal op leeromgeving
- Andere: Eigen nota's

Verplichte leermiddelen

- Handboek: Kluytmans, F. (2005). Leerboek Personeelsmanagement. Groningen: Wolters-Noordhoff.
- Materiaal op leeromgeving (slides, bijkomende informatie) en eigen nota's.

Werkvormen

Types

- hoorcollege

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Omschrijving

Het examen (schriftelijk, gesloten boek) bestaat uit een meerkeuze vraag gedeelte en enkele open vragen.

Het meerkeuze gedeelte werkt met giscorrectie, waarbij 1/N - 1 punt wordt afgetrokken per fout antwoord (N is het aantal alternatieven per vraag). Het meerkeuze gedeelte pelt zowel naar kennis als inzicht.

Met de open vragen kan zowel naar kennis, inzicht als kritische ingesteldheid gepeld worden.

Begeleiding

De docent formuleert de concrete doelstellingen na elke lesbeurt. Op basis van deze doelstellingen wordt het examen opgesteld. De student kan voor vragen terecht tijdens de hoorcolleges, via e-mail of na afspraak op het bureel in de hogeschool.

Onderwijs- en leerlingbegeleiding

Code: TP1oOndLIBeg
 Groep: /
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: deel 2
 Semester: 2
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: VAN OEVELEN Lies
 Coördinator: VAN OEVELEN Lies

Vaktype

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Onderwijs- en leerlingbegeleiding

Inhoud

Na de uiteenzetting van een integrerend **kader voor schoolpsychologische interventies** worden drie methodieken voor leerlingbegeleiding grondig bestudeerd.

Deel 1: Consultatieve leerlingbegeleiding

Consultatieve leerlingbegeleiding is een indirecte vorm van leerlingbegeleiding waarbij men via gesprekken met de leerkracht tracht om leer- en gedragsproblemen van leerlingen aan te pakken en tegelijkertijd de professionaliteit van de leerkracht (m.b.t. de aanpak van problemen) te vergroten.

In dit onderdeel staan we stil bij de definitie, het belang, de kenmerken, verschillen en overeenkomsten met handlingsgerichte diagnostiek, en effectiviteit van consultatieve leerlingbegeleiding. Nadien wordt dieper ingegaan op elke fase in de probleemoplossingscyclus (introductiefase, probleemidentificatie, probleemanalyse, interventie, evaluatie), met aandacht voor de vereiste vaardigheden van de begeleider aan de hand van casussen. Studenten krijgen de mogelijkheid om via een multimediaal leerprogramma een fictief begeleidingsproces te doorlopen.

Deel 2: Korte oplossingsgerichte therapie

In een tweede onderdeel bespreken we een directe vorm van leerlingbegeleiding of counseling: korte oplossingsgerichte therapie. Het oorspronkelijke model voor korte oplossingsgerichte therapie, zoals ontwikkeld door S. de Shazer en I.K. Berg, wordt uitgebreid besproken en toegepast op counseling in een schoolse context. Elementen die hierbij aan bod komen zijn o.a. uitgangspunten, kenmerken, interventieschema, werken met leerlingen die door derden (ouders, leerkrachten, medeleerlingen) gestuurd worden, met jonge kinderen, met leerlingen in crisissituaties, ... Ook dit alles wordt geïllustreerd met casussen en videomateriaal.

Deel 3: Motivationale gespreksvoering

In een laatste onderdeel belichten we een methodiek om gedemotiveerde leerlingen te begeleiden. Om het gewoontegedrag van deze leerlingen/studenten te wijzigen dient een gedragsverandering te worden gerealiseerd. We illustreren een manier om via gesprekken tot een geconsolideerde gedragsverandering en dus grotere studiemotivatie te komen.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.
4. Projectmatig en methodisch handelen in functie van creatieve kennisontwikkeling - Geconfronteerd met 'nieuwe' beroepsspecifieke problemen door combinatie van bestaande oplossingen planmatig een eigen oplossing kunnen genereren/tot stand brengen of op externe deskundigheid een beroep kunnen/willen doen.
5. Oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën - Beroepsspecifieke inzichten kunnen gebruiken bij het planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus complexe) professionele problemen/het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten in overeenstemming met beroepsspecifieke vereisten. (Kerncompetentie)

6. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken.

Specifieke competenties

1. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan informatie inwinnen bij andere hulpverleners, verwijzers en/of de opdrachtgever. (Niveau: toepassen)
2. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan onderzoeksresultaten en de contextgegevens met de cliënt/ opdrachtgever bespreken om inzicht te geven in de probleemsituatie. (Niveau: weten)
3. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever zoeken naar haalbare oplossingen. (Niveau: weten)
4. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever begeleidingsstrategieën bespreken. (Niveau: weten)
5. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan ondersteunen i.f.v. de gewenste (gedrags) veranderingen. (Niveau: weten)
6. Interventie - Interventie - De student kan de interventies mee opvolgen, evalueren en bijsturen. (Niveau: weten)
7. Communicatie - Gespreksvoering - De student kan een gesprek voeren met de hulpvrager, in het kader van : - intake (zie 1.1.1) - psychodiagnostiek (zie 1.2.1) - crisisopvang (zie 3. Interventie) - advies- en informatieverstrekking (zie functioneel geheel 2.) - studie- en beroepskeuze - loopbaanplanning - ... (Niveau: weten)

Leermiddelen

Type

- handboek
- cursus
- audiovisueel materiaal
- materiaal op leeromgeving
- Andere: eigen nota's, multimediaal leerprogramma

Verplichte leermiddelen

- Van Oevelen, L. (2006). Onderwijs- en leerlingbegeleiding. Antwerpen: Lessius Hogeschool - Departement Toegepaste Psychologie. Onuitgegeven cursus.
- Meijer, W. (2000). Consultatieve leerlingbegeleiding. Van theorie naar praktijk. Amersfoort: CPS.
- casussen: geschreven casussen en videomateriaal
- lesnota's
- power point-presentaties op leeromgeving

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- Andere: oefenen met multimediaal leerprogramma; discussie

Omschrijving

De leerstof wordt toegepast op een aantal casussen. Het is de bedoeling dat de studenten aan de hand van deze casussen een concreter zicht krijgen op de vormen van leerlingbegeleiding. In de colleges wordt van de studenten gevraagd de theoretische uitgangspunten te koppelen aan de uitgewerkte voorbeelden. Er wordt dus een actieve deelname verwacht tijdens de hoorcolleges. Daarnaast zal over enkele thema's een discussieforum worden opgestart waaraan een actieve bijdrage van iedere student wordt verwacht.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Omschrijving

Het schriftelijk examen verloopt gesloten boek. Uit elk deel worden open vragen gesteld waarbij gepeild wordt naar de kennis van en het inzicht in de leerstof en het vermogen dit toe te passen. Examenvragen kunnen expliciet naar de casussen verwijzen.

Begeleiding

Mogelijkheid tot feedback tijdens de les, via email of na afspraak op het bureel (SAN 2.13).

Intrafamiliaal geweld

Code: TP1oIntrafamGew
 Groep: /
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: deel 2
 Semester: 2
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: HILGERT Tini
 Coördinator: HILGERT Tini

Vaktype

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Intrafamiliaal geweld

Inhoud

In België is één op tien kinderen en/of vrouwen slachtoffer van een vorm van mishandeling. In vele gevallen vindt het geweld plaats binnen de familie. Het is dan ook belangrijk om als toekomstige hulpverlener de signalen en kenmerken van mishandeling te (her)kennen én te weten welke stappen je kan ondernemen om in te grijpen. De cursus bestaat uit 3 hoofdstuken:

Hoofdstuk 1 handelt over kindermishandeling. In dit deel komen alle aspecten van deze complexe problematiek aan bod: definiëring en verschillende vormen van kindermishandeling, theorieën rond het ontstaan van kindermishandeling, gevolgen op korte en lange termijn, en verschillende aspecten van preventie en hulpverlening.

Hoofdstuk 2 behandelt een andere vorm van gezinsgeweld, namelijk oudermishandeling. Er wordt getracht om een zo duidelijk mogelijk beeld te geven van wat oudermishandeling precies is, hoe het kan vastgesteld worden en wat er aan kan gedaan worden.

Hoofdstuk 3 tenslotte gaat over partnergeweld, met aandacht voor de verschillende vormen van partnergeweld, het ontstaan ervan, en de hulpverlening aan slachtoffers en koppels. Ook de problematiek van kinderen die getuige zijn van geweld tussen hun ouders, komt aan bod. Tenslotte wordt stalking als specifieke vorm van partnergeweld besproken.

Regelmatig zullen casussen en videofragmenten de theorie illustreren en studenten de kans bieden om zelf kritisch te reflecteren en oplossingen te zoeken.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
2. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
3. Oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën - Beroepsspecifieke inzichten kunnen gebruiken bij het planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus complexe) professionele problemen/het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten in overeenstemming met beroepsspecifieke vereisten. (Kerncompetentie)
4. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken. (Kerncompetentie)

Toelichting

Het is de bedoeling dat studenten inzicht krijgen in hun verantwoordelijkheid als toekomstige hulpverleners bij het in aanraking komen met potentiële situaties van huiselijk geweld. Daarvoor is het nodig om kennis te verwerven over de verschillende vormen van huiselijk geweld, de gevolgen ervan, de signalen die kunnen uitgezonden worden naar de buitenwereld en de manier(en) waarop we als hulpverleners kunnen reageren op deze signalen en/of vermoedens. Ook de thema's 'beroepsgeheim, spreekrecht en spreekplicht' komen aan bod.

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau:

toepassen) (Kerncompetentie)

2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
3. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan observatietechnieken toepassen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
4. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever zoeken naar haalbare oplossingen. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
5. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan doorverwijzen naar deskundigen (in de 2e lijn) of andere hulpverleners. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
6. Communicatie - Gespreksvoering - De student kan overleg plegen met : - de opdrachtgever - het multidisciplinair team - e.a. ... (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)

Toelichting

Bovenstaande competenties verwijzen naar de verschillende stappen die kunnen of moeten gezet worden in het opsporen van huiselijk geweld en het ondernemen van acties als hulpverlener.

Vereiste voorkennis

Competenties

Kindermishandeling heeft vaak te maken met pedagogische onmacht van de ouders. Vandaar is het belangrijk dat studenten voorkennis hebben van pedagogische basisprincipes, die in het eerste jaar van de opleiding aan bod komen.

Leermiddelen

Type

- cursus
- audiovisueel materiaal
- materiaal op leeromgeving

Verplichte leermiddelen

Hilgert, T. (2006). Intrafamiliaal geweld. Niet gepubliceerde cursus, Lessius Hogeschool, Antwerpen, departement Psychologie.

Powerpoint-presentaties op Toledo

Eigen nota's

Aanbevolen leermiddelen

In de cursus zal een literatuurlijst worden opgenomen met aanbevolen boeken en tijdschriftartikels

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- oefenpracticum

Omschrijving

Een deel van de colleges zal theoretisch worden ingevuld, maar er wordt eveneens tijd gemaakt om te werken rond concrete casussen en getuigenissen op video.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Omschrijving

Het examen is een gesloten boek-examen. Enerzijds zal getoetst worden of studenten kunnen antwoorden op kennisvragen, anderzijds zal aan de hand van één of meerdere casussen beoordeeld worden of studenten inzicht hebben verworven in het opvangen van signalen van huiselijk geweld, het ondernemen van acties,...

Begeleiding

Hilgert Tini
Bureel SAN 2.15
Bereikbaar op kantoor elke dag behalve vrijdag
tini.hilgert@lessius.eu

Leerstoornissen

Code: TP1oLeerstrn
Groep: /
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: deel 2
Semester: 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: JANSSENS Vera
Coördinator: JANSSENS Vera

Vaktype

gespecialiseerd

Onderwijsactiviteiten

- Leerstoornissen

Inhoud

In dit specialisatie onderdeel gaan we dieper in op de diagnostiek en begeleiding van leerstoornissen in het basis- en secundair onderwijs.

Na een theoretische uitdieping (vervolg van basiscursus school- en pedagogische psychologie) gaan we vooral praktisch aan de slag met casussen. We gaan leren hoe een diagnosticus (CLB-begeleider, zorgcoördinator, klinische praktijkwerker, ...) de schoolse vaardigheden lezen, schrijven en rekenen onderzoekt bij leerproblemen als dyslexie en dyscalculie.

Vervolgens geven we voorbeelden van hoe we leerkrachten kunnen ondersteunen in de aanpak en preventie van leerstoornissen in de klas (zowel voor handelingsplanning als vanuit consultatieve leerlingenbegeleiding). In deze handelingsplanning willen we ook extra aandacht besteden aan psychologische begeleidingsaspecten, niet alleen ten aanzien van de leerling, maar ook voor de ouders.

De volgende elementen komen aan bod:

Didactiek:

- strategieën lezen, schrijven en rekenen
- spellingregels
- lees- schrijf en rekenmethoden + bekijken enkele concrete methoden
- ...

Diagnostiek:

- onderzoek leerproblemen met aandacht voor kwantitatieve en kwalitatieve gegevens adhv concrete voorbeelden en oefeningen
- verslaggeving
- adviesgesprek

Aanpak:

- begeleiding van kind met aandacht voor emotionele-sociale aspecten leerproblemen
- begeleiding gezin
- begeleiding school

We zoeken uit wanneer buitenschoolse hulp als logopedie of buitengewoon onderwijs aangewezen is voor een leerling met leerstoornissen. Hiervoor werken we samen met het departement Logopedie. Studenten logopedie en psychologie gaan samenwerken rond een casus zodat ze zicht krijgen op het belang van een interdisciplinaire aanpak van leerstoornissen.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)

2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden. (Kerncompetentie)
5. Teamgericht kunnen werken - Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken. (Kerncompetentie)
6. Oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën - Beroepsspecifieke inzichten kunnen gebruiken bij het planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus complexe) professionele problemen/het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten in overeenstemming met beroepsspecifieke vereisten. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan informatie inwinnen bij andere hulpverleners, verwijzers of opdrachtgevers. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
3. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan beschikbare gegevens (rapporten, verslagen, dossiers) registreren en analyseren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
4. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een keuze maken uit de onderzoeksmiddelen voor uitvoering van onderzoek. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
5. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de testgegevens scoren en quoteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
6. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een eindrapport opstellen in functie van de diagnose. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
7. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een advies formuleren. (zie ook functioneel geheel 2 : Advies- en informatieverstrekking) (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
8. Communicatie - Rapportering - De student kan schriftelijk rapporteren. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
9. Samenwerking - Samenwerking - De student kan deelnemen aan multidisciplinair teamoverleg i.f.v. : - de (hulp)vraag - de diagnose - het advies - probleemoplossend handelen (doorverwijzing, interventie) (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba1 / PR / Werkvelden
- Ba2 / BD / School- en pedagogische psychologie
- Ba2 / PR / Practicum school- en pedagogische psychologie

Leermiddelen

Type

- cursus
- audiovisueel materiaal
- materiaal op www

Verplichte leermiddelen

- cursus
- nota's
- power point

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- discussieseminarie
- groepswork

Omschrijving

In het hoorcollege wordt de theorie overlopen, maar worden eveneens praktische oefeningen gedaan waarbij actieve

medewerking zeer belangrijk is. Er zal een beperkt aantal opdrachten tijdens de les gegeven worden, waarvan verwacht wordt dat de student ze tijdig uitvoert. De studenten zullen eveneens een praktische opdracht uitvoeren in samenwerking met de studenten van het tweede jaar logopedie. Deze opdracht wordt verder uitgelegd tijdens het college.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/werkstuk

Omschrijving

Het examen bestaat uit schriftelijke, open vragen waarbij zowel naar inzicht als naar toepassingen gevraagd zal worden. De studenten worden eveneens beoordeeld op de opdrachten die tijdens de les gegeven worden.

Begeleiding

De studenten kunnen vragen stellen bij onduidelijkheden tijdens het college. Indien er daarna nog onduidelijkheden zijn, kunnen de studenten contact opnemen om de resterende vragen te stellen. Dit kan op het spreekuur of via mail.

Groepsdynamica

Code: TP1oGroepsDyn
 Groep: /
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: deel 2
 Semester: 2
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: VERSCHAEREN Edward
 Coördinator: VERSCHAEREN Edward

Vaktype

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Groepsdynamica

Inhoud

Volgende hoofdthema's worden bestudeerd in aparte hoofdstukken, waarbij telkens bijzondere aandacht gaat naar de praktijk:

1. **Groepsdynamica tussen psychologie en sociologie:** Groepsdynamica bestudeert het gedrag van mensen in kleine groepen. Door haar brugfunctie tussen psychologie en sociologie neemt de groepsdynamica een unieke plaats in binnen de sociale wetenschappen.
2. **Grondslagen van de groepsdynamica:** Hier komen beknopt de hoofdstromingen binnen de groepsdynamica aan bod, bijvoorbeeld de interactietheorie van Bales en Homans, de systeemtheorie, de sociometrische benadering van Moreno, de bijdrage van de sociale psychologie door Festinger, Asch, Thibaut en Kelley, de visie vanuit de veldtheorie door Lewin, de humanistische psychologie van Rogers en de psychoanalytische benadering. Het moet duidelijk worden dat de groepsdynamica een nog jonge wetenschap is, die een complexe herkomst heeft. Daarnaast wordt hier het onderscheid tussen taakaspecten en sociaal-emotionele aspecten uiteengezet.
3. **Definitie van de groep en soorten groepen:** We differentiëren groepen naargelang hun motivatie, doelstelling, structuur, interdependentie en interactie. Verschillende groepstypen worden besproken, zoals primaire en secundaire groepen, formele en informele groepen, referentiegroepen en in- en outgroepen. Er wordt tevens een onderscheid gemaakt naargelang het type training dat de groep beleeft: ligt de klemtoon op leren (groepsgedrag), groeien (persoonlijke groei) of op genezen (persoonlijkheidsintegratie)?
4. **Niveaus en interventies in groepen:** Het verschil tussen inhouds- en betrekking-, -procedure-, bestaans-, en contextniveau wordt duidelijk gemaakt. Bij elk van die niveaus wordt een overzicht van mogelijke interventies meegegeven.
5. **Groepsvorming en groepsontwikkeling:** De taakgerichte en sociaal-emotionele determinanten van groepsvormingen komen aan bod, evenals de fasen van groepsontwikkeling. Hierbij worden meerdere modellen, vanuit verschillende hoofdstromingen met elkaar vergeleken. Zo is er het lineaire model, het spiraalmodel en het polariteitenmodel.
6. **Communicatie:** Ter voorbereiding van het hoofdstuk omtrent communicatie in groepen besteden we aandacht aan open en gesloten communicatie, defensieve en non-defensieve communicatie. Hoofdbegrippen uit de systeem- en communicatietheorie worden besproken. Bijvoorbeeld de vijf axioma's van Watzlawick omtrent communicatie worden toegelicht. Het belang van het erkennen van de ander in de context van communicatie wordt beklemtoond.
7. **Communicatie in groepen:** Observatie van communicatie, communicatiestructuur, groeps grootte, individuele verschillen, status en invloed, sympathieën en antipathieën in de groep, communicatie en conformiteit, co-participatie en non-participatie worden bestudeerd.
8. **Feedback in groepen:** Het belang van feedback en de regels ervoor komen hier aan bod. De complexiteit ervan op groepsniveau wordt geïllustreerd.
9. **Groepsprocessen en groepsfenomenen:** Bijzondere aandacht gaat naar functionele (taak-, en/of procesrollen) en disfunctionele (negatieve) rollen. De gedragsvormen van Bion (vechtgedrag, vluchtgedrag, paarvorming, afhankelijkheid en tegenafhankelijkheid) worden uitgebreid besproken. De aandacht gaat eveneens naar groepsnormen, manieren van besluitvorming, conflictstijlen, afweer in groepen, groepsidentiteit en verborgen agenda's.
10. **Leiderschap:** Het verschil tussen taakleiderschap en sociaal-emotioneel leiderschap, situationeel leiderschap, het model van Fiedler, leiderschapsstijl en groepsontwikkeling én de leider als coach komen aan bod.
11. **Het functioneren van teams:** Bijzondere aandacht geven we aan teamrollen, teamontwikkeling en teambuilding.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren.
2. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.
3. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan

specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden.

4. Teamgericht kunnen werken - Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken.

5. Oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën - Beroepsspecifieke inzichten kunnen gebruiken bij het planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus complexe) professionele problemen/het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten in overeenstemming met beroepsspecifieke vereisten.

Toelichting

Opzet is de studenten kritisch te leren redeneren over en reflecteren op groepsfenomenen en -processen. Er wordt veel belang gehecht aan het kunnen synthetiseren van de leerstof. Inzicht hebben in de materie primeert. Om de praktijk daarbij niet uit het oog te verliezen wordt er gewerkt met begeleide studie van casuïstiek in kleine groepjes van een viertal studenten en wordt iedere student uiteindelijk gevraagd zelfstandig een gevalstudie te analyseren en de resultaten daarvan uiteen te zetten tijdens het mondelinge examen. Door in groepjes te overleggen leren de studenten meteen samenwerken.

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan observatietechnieken toepassen. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
2. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan conclusies trekken uit het psychologisch onderzoek. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
3. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan relevante gegevens registreren en ordenen i.f.v. dossieraanleg. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
4. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan een advies formuleren voor verder onderzoek. (Niveau: inzien)
5. Interventie - Interventie - De student kan in overleg (met team of onder supervisie) interventies plannen en organiseren. (Niveau: inzien)
6. Interventie - Interventie - De student kan meewerken aan interventies. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
7. Preventie - Preventie - De student kan risicogedrag, risicogroepen en risicosituaties via preventieve diagnostiek opsporen. (Niveau: inzien)

Toelichting

Bijzondere aandacht gaat naar het wetenschappelijk observeren van groepsprocessen en -fenomenen, opdat de student op correcte wijze gegevens leert te registreren en te analyseren. Tevens wordt het belang van verantwoorde interventies benadrukt. Het groepsgebeuren is immers doorgaans een complexe aangelegenheid.

Vereiste voorkennis

Competenties

Daar groepsdynamica voortbouwt op de psychologie en de sociologie, is het belangrijk dat je kennis hebt van de opleidingsonderdelen sociale psychologie en sociologie uit het eerste jaar. Ook de leerstof uit het opleidingsonderdeel gesprekstechnieken I wordt verondersteld gekend te zijn.

Leermiddelen

Type

- handboek
- audiovisueel materiaal
- materiaal op leeromgeving
- Andere: notities

Verplichte leermiddelen

- Remmerswaal, J. (2003, 7de druk). *Handboek groepsdynamica*. Soest: Nelissen. 372 blz., ISBN 9024416485, 39,80 euro.
- Eigen notities
- Audiovisueel materiaal uit de colleges
- cursusmateriaal op Toledo

Aanbevolen leermiddelen

Remmerswaal, J. (Red.). (1996-2005). *Werken, Leren en Leven met groepen*. Houten: Bohn Stafleu Van Loghum. ISBN 90-6502-602-9

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- discussie/seminarie
- begeleide zelfstudie

Omschrijving

Leidraad bij deze colleges is het handboek. Topics zoals groepsfenomenen, groepsrollen, groeps- en teamontwikkeling zullen we echter grondiger bestuderen. Daarbij zal gewerkt worden met slides en verwacht ik dat je notities maakt. De theorie wordt verduidelijkt met enkele gevalsstudies, die de studenten samen met de docent bespreken tijdens de lessenreeks.

Evaluatie

Types

- mondeling examen
- paper/werkstuk

Omschrijving

Het gaat om een mondeling examen, gesloten boek. Dit examen is tweeledig:

1. Paper (minimaal zes blz-en., lettertype times new roman, interlinie 1,5, lettergrootte 12). Je past de leerstof zelf toe op een casus. Daarbij breng je de verschillende concepten met elkaar in verband en toon je aan dat je werkelijk inzicht hebt in de materie. Deze paper moet voldoen aan de APA-normen. Je refereert dus nauwgezet naar de auteurs uit het handboek. De keuze van de gevalsstudie gebeurt met de hulp van de docent tijdens het academiejaar. Je levert je paper in voor het examen (datum wordt afgesproken tijdens de les). Tijdens het examen vraag ik je om je paper beknopt uiteen te zetten. (10 punten)
2. Daarnaast stel ik je twee vragen omtrent de geziene leerstof. (5 punten per vraag, totaal 10 punten)

Begeleiding

De studenten kunnen steeds contact opnemen met de docent voor of na de les. ook via e-mail is de docent bereikbaar.

Psychopedagogische methodieken

Code: TP1oPsypedTech
 Groep: /
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: deel 2
 Semester: 2
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: THEUNIS Lut
 Coördinator: THEUNIS Lut

Vaktype

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Psychopedagogische technieken

Inhoud

In het eerste deel van het SO 'psychopedagogische methodieken' wordt de opvoeding van kinderen met bijzondere opvoedingsvragen beschreven. In de eerste plaats wordt de (ortho)pedagogische begeleiding van kinderen met een verstandelijke beperking geanalyseerd. Snoezelen, muziektherapie, spelbegeleiding komen hierbij aan bod maar de aandacht zal vooral gericht zijn op 'basale stimulatie'.

In een tweede deel worden specifieke pedagogische methodieken bij kinderen met fysieke, sensorische of andere functiebeperkingen besproken. Ook kinderen met een psychische problematiek zoals ASS en ADHD vragen bijzondere psychopedagogische maatregelen. We analyseren a.h.v. casussen de specifieke pedagogische vraagstellingen van deze kinderen

Het derde deel focust op ontwikkelingsstimuleringstechnieken in de zorg voor en het onderwijs aan kinderen met een ontwikkelingsbeperking: sociale vaardigheidstrainingen, de methode van Feuerstein (leren denken) en het creëren van een aangepast pedagogisch en didactisch klimaat voor kinderen met een functiebeperking of met een psychische problematiek, worden in dit kader beschreven.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren.
2. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
3. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepsveld en met vertegenwoordigers van andere beroepsvelden.
4. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.
5. Teamgericht kunnen werken - Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken.
6. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken.

Specifieke competenties

1. Interventie - Interventie - De student kan in overleg (met team of onder supervisie) interventies plannen en organiseren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
2. Interventie - Interventie - De student kan meewerken aan interventies. (Niveau: toepassen)
3. Interventie - Interventie - De student kan rapporteren over het verloop van de interventies. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
4. Interventie - Interventie - De student kan de interventies mee opvolgen, evalueren en bijsturen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
5. Preventie - Preventie - De student kan problemen signaleren aan hulpverlenende instanties. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
6. Samenwerking - Samenwerking - De student kan deelnemen aan multidisciplinair teamoverleg i.f.v. : - de (hulp)vraag -

de diagnose - het advies - probleemoplossend handelen (doorverwijzing, interventie) (Niveau: inzien)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba1 / AD / Pedagogie

Leermiddelen

Type

- cursus
- materiaal op leeromgeving
- Andere: casussen

Verplichte leermiddelen

- handboek: Theunis, L. (2006). *Psychopedagogische methodieken*. Antwerpen: Lessius Hogeschool, Departement Toegepaste Psychologie. -Onuitgegeven cursus.
- Powerpoint presentaties van de lessen.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- discussieseminarie
- begeleide zelfstudie

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Omschrijving

Het examen verloopt schriftelijk gesloten boek. De leerstof bestrijkt de cursus en de power point presentaties. Er worden drie grote open vragen gesteld. Deze vragen worden aangevuld met enkele kleinere leerstofgebonden vragen.

Begeleiding

Voor, tijdens en na de lessen kunnen studenten toelichting vragen. Op vraag van de studenten kan er een monitoriaat worden ingelast.

Gerontopsychologie

Code: TP1oGerPsy
 Groep: /
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: deel 2
 Semester: 2
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: VANDERVEKEN Hilde, VERWERFT Els
 Coördinator: VANDERVEKEN Hilde

Vaktype

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Gerontopsychologie

Inhoud

Dit opleidingsonderdeel wil een brede benadering bieden rond psychosociale, neuropsychologische en interventie-aspecten bij oudere volwassenen. Recente wetenschappelijke bevindingen met betrekking tot normaal verouderen, mild cognitive impairment, neurodegeneratieve aandoeningen en reversibele dementiebeelden komen aan bod. Er wordt ingegaan op zowel psychodiagnostische mogelijkheden als op hulpverlening en op het optimaliseren van levenskwaliteit bij de geriatrische populatie.

In een eerste hoofdstuk komen de psychologische aspecten binnen het normaal verouderingsproces aan bod. Hierbij wordt o.a. aandacht besteed aan ontwikkelingstaken en coping op oudere leeftijd, succes- en zinvol ouder worden.

De eerstvolgende hoofdstukken belichten mild cognitive impairment versus dementie, en vervolgens alzheimerdementie, parkinson en Lewy body dementie, vasculair bepaalde en frontotemporale dementie. Niet alleen de specifieke persoonlijkheids- en cognitieve stoornissen worden hierbij beoogd, maar tevens een ruimere achtergrondkennis met inbegrip van pathogenese, klinische kenmerken, evolutie en recente visie op behandelings-mogelijkheden. Enkele toelichtingen rond psychopathologie binnen de gerontologie en het gevorderd dementieverloop ronden dit gedeelte af.

In een volgend deel ligt de nadruk meer op assessment, interventie en aandacht voor levenskwaliteit. Een afzonderlijk hoofdstuk bundelt frekwent gehanteerde psychometrische instrumenten en geeft aan hoe de psychodiagnostiek kan toegepast worden bij deze populatie. In een volgende hoofdstuk wordt een model voor psychosociale hulpverlening belicht. De verdere hoofdstukken bieden een overzicht van mogelijke interventies. Er zal o.a. ingegaan worden op interventies bij gedragsproblemen, reminiscentie, realiteitsoriëntatietraining en validation. In een laatste hoofdstuk wordt aandacht besteed aan de familiale context van de bejaarde.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
2. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een keuze maken uit de onderzoeksmiddelen voor uitvoering van onderzoek. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een psychologisch onderzoeksprogramma samenstellen i.f.v. de vraag, het probleem of de opdracht. (Niveau: weten)
3. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan individuen, groepen en/of organisaties screenen op verzoek van doorverwijzers en/of opdrachtgevers. (Niveau: weten)
4. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan conclusies trekken uit het psychologisch onderzoek. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
5. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatie geven aan een cliënt/opdrachtgever. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
6. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever begeleidingsstrategieën bespreken. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
7. Samenwerking - Samenwerking - De student kan deelnemen aan multidisciplinair teamoverleg i.f.v. : - de (hulp)vraag - de diagnose - het advies - probleemoplossend handelen (doorverwijzing, interventie) (Niveau: weten)

Leermiddelen

Type

- Andere: artikels, handboekreferaten

Verplichte leermiddelen

Eigen nota's.
Power point op Toledo
Artikels en handboekreferaten

Werkvormen

Types

- hoorcollege

Evaluatie

Types

- mondeling examen

Omschrijving

Beide docenten zullen afzonderlijk voor het deel dat zij gedoceerd hebben twee vragen stellen. De student krijgt de mogelijkheid om zijn antwoorden voor te bereiden.

Begeleiding

De student krijgt gelegenheid tot vragen stellen tijdens de lessen en na afspraak.

Klinische neuropsychologie

Code: TP1oKlinNeur
Groep: /
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: deel 2
Semester: 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: VERWERFT Els
Coördinator: VERWERFT Els

Vaktype

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Klinische neuropsychologie

Inhoud

In de neuropsychologie wil men nagaan hoe de hersenen betrokken zijn bij het tot stand komen van belangrijke psychische gedragsfuncties, en hoe een hersenaandoening zich kan manifesteren op gedragsmatig vlak.

Bij wijze van inleiding wordt het vakgebied algemeen toegelicht, afgegrensd tegenover verwante disciplines, en tevens kort in historisch perspectief geplaatst.

Er wordt in de verdere hoofdstukken meer specifiek ingegaan op een aantal cognitieve functies waarvan een verband aanvaard wordt met de onderliggende complexe werking van onze hersenen, nl.: taal(fasie), handelingsaspecten (praxie), perceptie(gnosie), ruimtecognitie, geheugen en leren, aandacht en executieve functies. Tegelijkertijd wordt toegelicht hoe een stoornis in hersensystemen implicaties kan hebben op gedragsvlak en resulteren in specifieke dysfuncties zoals: taalstoornissen(afasieën), problemen met het uitvoeren van aangeleerde handelingen(apraxieën), waarnemingsstoornissen(agnosieën), geheugendeficienten(amnesieën), concentratiestoornissen en neglect, persoonlijkheidsveranderingen zoals problemen met emotionele en uitvoerende controle van het gedrag.

In de klinische neuropsychologie wordt uitgebreid gebruik gemaakt van psychometrisch onderzoek en degelijke observatie om voorzichtige uitspraken te doen over cognitieve, gedragsmatige en emotionele gevolgen van hersendysfuncties. Bij wijze van introductie in de neuropsychologische diagnostiek worden enkele tests kort overlopen en er wordt aan de studenten een beknopte, eenvoudige testopdracht meegegeven.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)

Toelichting

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan beschikbare gegevens (rapporten, verslagen, dossiers) registreren en analyseren. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
2. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan psychologische onderzoekstechnieken hanteren. Hij kan psychologische testen en proeven correct en gestandaardiseerd afnemen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
3. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een observatierapport opstellen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
4. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de testgegevens scoren en quoteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
5. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een eindrapport opstellen in functie van de diagnose. (Niveau: toepassen)
6. Samenwerking - Samenwerking - De student kan deelnemen aan multidisciplinair teamoverleg i.f.v. : - de (hulp)vraag - de diagnose - het advies - probleemoplossend handelen (doorverwijzing, interventie) (Niveau: weten) (Kerncompetentie)

Toelichting

met dit opleidingsonderdeel wordt een introductie beoogd in het klinisch neuropsychologisch werkveld, waar de relatie

tussen hersen(dys)functie en gedrag bestudeerd wordt, en waar in meer klinische praktijkcontext deze kennis kan aangewend worden in de vorm van diagnostiek, begeleiding en behandeling. De cursus wil naast theoretische basiskennis aanreiken ook een eerste kennismaking bieden met het aanwenden van psychometrische diagnostiek en degelijke observatie om tot een inzicht te komen in gedrag, cognitie, vaardigheden en beperkingen.

Vereiste voorkennis

Competenties

voorkennis van gedragsneurowetenschappelijke kennis en inzichten is nuttig psychodiagnostische basiskennis wordt verondersteld

Leermiddelen

Type

- handboek
- materiaal op leeromgeving

Verplichte leermiddelen

- handboek : Deelman, B., *Klinische Neuropsychologie*, Boom, Amsterdam, 2004
- powerpoint presentaties op de leeromgeving
- lesnotities
- assignmentinformatie op de leeromgeving (testkoffer is via uitleendienst na afspraak beschikbaar)

Aanbevolen leermiddelen

een literatuurlijst is opgenomen in het handboek en kan ter gelegenheid van de hoorcolleges zo nodig verder worden aangevuld

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- Andere: beknopte praktische testopdracht

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/werkstuk

Omschrijving

- Het *schriftelijk* gesloten boek-examen (16 punten) omvat een drietal open vraagstellingen die in hoofdzaak peilen naar meer theoretische kennis en inzichten.
- Daarnaast moet een praktische *testopdracht* (4 punten) op afgesproken tijdstip ingediend worden. Van enkele korte, frekwent gehanteerde neuropsychologische tests wordt van de student verwacht: afname, verbetering en eveneens rapportering (geen besluitvorming) van test-, observatie- en beknopte clientgegevens. De specificaties hiervan worden in de les besproken en op Toledo opgenomen.

Begeleiding

tijdens de colleges of via e-mail is er gelegenheid tot vraagstelling, verduidelijking, of afspraak

Recht

Code: TP1oRecht
Groep: /
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: deel 1
Semester: 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: DE VEL Isabelle
Coördinator: DE VEL Isabelle

Vaktype

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Recht

Inhoud

Deel I : Inleiding tot het recht en grondwettelijk recht

Hoofdstuk I : oorsprong van het recht
Hoofdstuk II: begripsomschrijving van het recht
Hoofdstuk III. indeling van het recht
Hoofdstuk IV : bronnen van het recht

- gewoonterecht
- wetten
- rechtspraak
- rechtsleer

Deel II. Strafrecht en strafprocesrecht

Hoofdstuk I : inleiding

Hoofdstuk II : het misdrijf

Hoofdstuk III : de straf

- de indeling van de straffen
- de bijzondere criteria van straftoemeting

Hoofdstuk IV : het strafrechtsbedelingssysteem

- het vooronderzoek
- de straftoemeting
- de strafuitvoering
- het strafeinde

Deel III : Sociaal recht

Hoofdstuk I : de collectieve arbeidsverhoudingen

Hoofdstuk II : de arbeidsovereenkomsten

Hoofdstuk III : de arbeidsreglementering

Hoofdstuk IV : de sociale zekerheid

Hoofdstuk V : de wet op de arbeidsongevallen

Hoofdstuk VI : de oplossing van geschillen

Hoofdstuk VII : het sociaal statuut van zelfstandigen

Toelichting:

In de cursus wordt een overzicht gegeven van de bronnen van het recht, waarbij specifieke aandacht wordt geschonken aan de wetgeving door de Belgische instellingen (de verschillende wetgevende machten en de uitvoerende machten zowel nationaal als regionaal);

Verder wordt in de cursus nader ingegaan op het strafrecht en het strafprocesrecht, waarbij een overzicht wordt gegeven van de bestanddelen van het misdrijf, de verschillende straffen en de bijzondere criteria van straftoemeting; de volledige rechtsgang vanaf een strafbaar feit tot het einde van de strafuitvoering wordt weergegeven (vooronderzoek, de straftoemeting, de strafuitvoering en het strafeinde)

Tot slot wordt in de cursus een overzicht gegeven van de rechtsbronnen van het arbeidsrecht, de collectieve arbeidsverhoudingen met o.m. de vakorganisaties voor werknemers -en werkgevers, het collectief overleg en de collectieve arbeidsovereenkomsten. Verder wordt gedetailleerd ingegaan op het individuele arbeidsovereenkomstenrecht en worden een aantal fundamentele problemen uit de arbeidsreglementering toegelicht, zoals de arbeidsduur, het welzijn op het werk... Daarnaast wordt ingegaan op het sociale zekerheidsrecht, waar onder meer onderwerpen zoals de ziekteverzekering, de pensioenregeling, de jaarlijkse vakantie, het leefloon edm. aan bod komen.

Op beperkte schaal wordt ingegaan op de wet op de arbeidsongevallen en het sociaal statuut van zelfstandigen

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
2. Oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën - Beroepsspecifieke inzichten kunnen gebruiken bij het planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus complexe) professionele problemen/het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten in overeenstemming met beroepsspecifieke vereisten.

De student heeft inzicht in de fundamentele begrippen, juridische mechanismen en basisregels van het recht (bronnen van het recht, strafrecht en sociaal recht) en kan eenvoudige juridische casussen oplossen.

De student maakt kennis met de verschillende bronnen van het recht en verwerft daarbij een inzicht in de regelgeving die zich situeert op verschillende niveaus (federalisme); de student maakt uitgebreid kennis met het strafrecht en het strafprocesrecht, waarbij de volledige rechtsgang wordt doorlopen vanaf het strafbaar feit tot het einde van de strafuitvoering; de student doet een eerste kennismaking met de sociale wetgeving waarbij niet alleen de nadruk wordt gelegd op de principes maar ook voldoende wordt ingegaan op de bijzonderheden van deze wetgeving. De student dient in te zien dat het sociaal recht de bestaande sociale verhoudingen wil ordenen, maar dat leemtes en meervoudige interpretatiemogelijkheden in de bestaande regelgeving tot gevolg hebben dat niet voor ieder sociaal probleem een kant-en-klare oplossing bestaat

Vereiste voorkennis

Competenties

Geen

Leermiddelen

Type

- cursus
- materiaal op www

Verplichte leermiddelen

D'Hertefeld F., Laurysens L., De Klerck G. en Verhaege D. (2006). *Praktisch sociaal recht*. Uitgeverij De Boeck

Werkvormen

Types

- hoorcollege

Omschrijving

Hoorcolleges waarbij de theorie wordt uiteengezet die regelmatig wordt inge oefend aan de hand van concrete casussen.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Omschrijving

Schirftelijk examen, bestaande ut kennis- en inzichtsvragen en vragen waarbij concrete casussen worden vastgelegd.

Begeleiding

De mogelijkheid bestaat tot het maken van extra oefeningen of het vragen van studeertips. Individuele vragen omtrent de leerstof zijn ook meer dan welkom voor of na het hoorcollege. De docent geeft raad over de te volgen methode, alsmede de examenstof en examinering.

International Study Conference

Code: TP1oIntStudConf
Groep: /
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 1
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: VERNIERS Karen
Coördinator: VERNIERS Karen

Vaktype

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Internationale studieconferentie

Inhoud

De Internationale Studieconferentie is een meeting voor studenten van zes opleidingen psychologie uit Vlaanderen, Nederland en Engeland. Tijdens dit verblijf volgen de studenten een programma bestaande uit diverse workshops en culturele activiteiten.

De ISC zal dit academiejaar georganiseerd worden door de Hogeschool West-Vlaanderen en zal plaatsvinden in Oostduinkerke van 14 tot 17 november 2006.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren.
4. Teamgericht kunnen werken - Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken.

Toelichting

De Internationale Studieconferentie heeft tot doel de kennis te verhogen omtrent de manier waarop psychologie in de verschillende Europese landen wordt benaderd.

Op vlak van attitude worden volgende competenties nagestreefd: openheid, cultuuroverschrijdende ingesteldheid, flexibiliteit en contactbereidheid.

Specifieke competenties

1. Research - Research - De student kan onderzoekswerk verrichten en literatuur doornemen i.f.v. wetenschappelijke opdrachten. (Niveau: toepassen)
2. Research - Research - De student kan wetenschappelijke onderzoeksliteratuur kritisch evalueren. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
3. Communicatie - Rapportering - De student kan schriftelijk rapporteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

Vereiste voorkennis

Competenties

De studenten dienen kennis en inzicht te hebben in de basisprocessen van de algemene psychologie. Daarnaast is een basiskennis van het Engels noodzakelijk aangezien alle communicatie in het Engels verloopt.

Leermiddelen

Type

- materiaal op leeromgeving
- Andere: Syllabus met info over de workshops en bezoeken

Verplichte leermiddelen

Verplicht bijwonen van de workshops en/of bezoeken.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- oefenpracticum

Evaluatie

Types

- paper/werkstuk
- permanente evaluatie

Omschrijving

1. Permanente evaluatie

De student neemt deel aan de workshops/plaatsvinden die plaatsvinden tijdens de ISC. Na elke workshop wordt u gevraagd een evaluatieformulier in te vullen. Dit formulier geldt als bewijs van uw deelname.

2. Taakevaluatie

De student schrijft een paper waarin één van de thema's, die aan bod kwamen tijdens de gevolgde workshops of lessen, op een wetenschappelijke manier wordt uitgewerkt.

Concreet betekent dit dat de student meerdere, wetenschappelijke bronnen raadpleegt en op basis hiervan het thema zo volledig mogelijk uitwerkt. In deze paper laat de student blijken in staat te zijn om wetenschappelijke literatuur kritisch te kunnen doornemen en verwerken, om verschillende bronnen te kunnen vergelijken en te integreren en om te kunnen rapporteren op een wetenschappelijke manier.

Begeleiding

Mogelijkheid tot stellen van vragen, bijsturing of feedback na afspraak op kantoor of via e-mail.

Methoden van psychologisch onderzoek

Code: TP1oMethPsyOnd
Groep: /
Studiepunten: 3
Creditcontract mogelijk: Ja
Examencontract mogelijk: Ja
Deeltijds: /
Semester: 2
Onderwijstaal: Nederlands
Docenten: VAN VAERENBERGH Griet
Coördinator: VAN VAERENBERGH Griet

Vaktype

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Methoden van psychologisch onderzoek

Inhoud

Dit specialisatieonderdeel is bestemd voor elke student die zich wil verdiepen in de wetenschappelijkheid van psychologie. Het wordt zeker aangeraden aan studenten die graag verdere wetenschappelijke opleidingen, zoals Master in de psychologie, willen volgen.

In dit specialisatie-onderdeel kunnen drie hoofdstukken onderscheiden worden.

Ten eerste is het van belang te weten wat wetenschap echt is. Wanneer kan je van een wetenschap spreken, aan welke voorwaarden wordt voldaan, hoe zet je een betekenisvol experiment op, hoe kom je tot een theorie? We gaan m.a.w. de toer op van de "wetenschapsfilosofie".

Ten tweede: heel wat mensen denken dat ze aan wetenschap doen, terwijl ze pseudo-wetenschappers zijn. Daarom is het nuttig stil te staan bij de belangrijkste kenmerken van pseudo-wetenschap. In pseudo-wetenschap krijgen we vaak te maken met nonsens, met onechte feiten. Het is dus goed om echte wetenschap van pseudo-wetenschap te leren onderscheiden aan de hand van een aantal "voldoende maar niet noodzakelijke" voorwaarden.

Ten slotte worden specifieke onderwerpen vanuit het domein van de psychologie onder de loep genomen waarbij kritisch wordt gekeken naar hun wetenschappelijkheid. Hieronder volgen een aantal voorbeelden, deze worden niet allemaal besproken maar er is wel mogelijkheid toe: pseudoherinneringen, telepathisch denken, handschriftanalyse, projectietechnieken, reconstructie van het geheugen, subliminale perceptie, cognitieve heuristieken, EMDR-therapie.

De inhoud van dit specialisatie-onderdeel kan nog veranderen aangezien dit een nieuw opgericht vak is dat met de tijd zal groeien.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken. (Kerncompetentie)

Toelichting

Specifieke competenties

1. Research - Research - De student kan meewerken aan de planning en organisatie van wetenschappelijk onderzoek. (Niveau: toepassen)

2. Research - Research - De student kan psychologisch onderzoek uitvoeren i.f.v. een wetenschappelijke opdracht. (Niveau: toepassen)
3. Research - Research - De student kan de onderzoeksresultaten verwerken i.f.v. een wetensch. opdracht. (Niveau: toepassen)
4. Research - Research - De student kan rapporteren i.f.v. wetenschappelijke opdrachten. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
5. Research - Research - De student kan opzoekingswerk verrichten en literatuur doornemen i.f.v. wetenschappelijke opdrachten. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
6. Research - Research - De student kan wetenschappelijke onderzoeksliteratuur kritisch evalueren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba1 / BD / Algemene psychologie
- Ba1 / BD / Sociale psychologie
- Ba1 / AM / Statistiek I
- Ba1 / AM / Psychodiagnostiek I

Leermiddelen

Type

- Andere: artikels en handboekreferaten

Verplichte leermiddelen

- Artikels en handboekreferaten.
- Power point op Toledo.
- Eigen nota's.

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- discussieseminarie

Evaluatie

Types

- mondeling examen

Omschrijving

Studenten krijgen voorbereidingstijd. De vragen hebben betrekking op de competenties die bij dit specialisatieonderdeel aangegeven staan. Er wordt zowel gepeild naar redeneringsvermogen als naar inzicht.

Begeleiding

Studenten kunnen na het hoorcollege en erbuiten (op afspraak, mondeling of via mail) met vragen en bedenkingen terecht bij de lector. Er wordt een moniraat voorzien ter voorbereiding van het mondeling examen. In dit moniraat kunnen voorbeeldvragen aan bod komen en zaken die vanuit het hoorcollege niet voldoende duidelijk zouden zijn, bekeken worden.

Practicum arbeids- en organisatiepsychologie

Code: TP1oPrArbOrgPsy

Groep: /

Studiepunten: 3

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: deel 1

Semester: 1

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: SCHEPERS Catherine, VALKENEERS Guido, VAN STAEY Marleen, VERSCHAEREN Edward

Coördinator: VAN STAEY Marleen

Vaktype

inleidend

Onderwijsactiviteiten

- Practicum arbeids- en organisatiepsychologie

Inhoud

Het practicum arbeids- en organisatiepsychologie bestaat uit drie delen.

Binnen het deel selectie en zelf-assessment ligt de nadruk op de individuele (psycho)diagnostiek binnen het werkveld van de arbeids- en organisatiepsychologie en specifiek op het onderdeel selectie. Bij de uitwerking komen zelf-assessment technieken aan bod en een uitgebreide casus.

Een eerste grote topic betreft de vraagstelling en daaraan gekoppeld de voorbereidende informatieverzameling.

Een tweede topic betreft vooronderzoek op basis van gegevens uit CV's, sollicitatiebrieven en sollicitatieformulieren. De studenten maken het eigen CV op, schrijven een sollicitatiebrief en toetsen de eigen en andere aangeboden gegevens, aan vooropgestelde criteria / competenties.

In een derde topic komt diagnostisch onderzoek centraal te staan. Gericht diagnostisch onderzoek maakt gebruik van verschillende instrumenten en beoordelingsmethoden. Enkele (psychologische) tests en vragenlijsten, al dan niet computergestuurd worden aan de studenten aangeboden en besproken. Het betreft hier instrumenten die zowel capaciteiten en speciale geschiktheden meten, als persoonlijkheidsvragenlijsten. De via tests en vragenlijsten verzamelde informatie wordt aangevuld/gelinkt met informatie verzameld uit gesprekken/interviews, uit observatie en uit assessment technieken.

In een vierde topic wordt geleerd vanuit analyse te synthetiseren en te komen tot advies en schriftelijke psychologische rapportering aan de opdrachtgever. Het beantwoorden van de vraagstelling komt aan de orde en vindt een toepassing binnen een casus.

Een tweede deel binnen het practicum behandelt 'leiderschap'. In de theorie worden diverse leiderschapsstijlen besproken.

De studenten participeren actief aan een assessment-oefening waarin leiderschapsvaardigheden, teamrollen en andere competenties tot uiting komen.

Een derde deel van het practicum betreft 'werknemerstevredenheid'. Van de studenten wordt een actieve bijdrage verwacht onder de vorm van een opdracht.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Projectmatig en methodisch handelen in functie van creatieve kennisontwikkeling - Geconfronteerd met 'nieuwe' beroepsspecifieke problemen door combinatie van bestaande oplossingen planmatig een eigen oplossing kunnen genereren/tot stand brengen of op externe deskundigheid een beroep kunnen/willen doen. (Kerncompetentie)
5. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken.
6. Teamgericht kunnen werken - Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken.
7. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de

toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken.

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een gesprek voeren :. - intake - erkennend - onthelend (Niveau: weten)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: inzien)
3. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan informatie inwinnen bij andere hulpverleners, verwijzers of opdrachtgevers. (Niveau: weten)
4. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan beschikbare gegevens (rapporten, verslagen, dossiers) registreren en analyseren. (Niveau: integreren)
5. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren. (Niveau: inzien)
6. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een keuze maken uit de onderzoeksmiddelen voor uitvoering van onderzoek. (Niveau: weten)
7. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een psychologisch onderzoeksprogramma samenstellen i.f.v. de vraag, het probleem of de opdracht. (Niveau: inzien)
8. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan individuen, groepen en/of organisaties screenen op verzoek van doorverwijzers en/of opdrachtgevers. (Niveau: toepassen)
9. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan een psychodiagnostisch gesprek voeren. (Niveau: inzien)
10. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan observatietechnieken toepassen. (Niveau: toepassen)
11. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan psychologische onderzoekstechnieken hanteren. Hij kan psychologische testen en proeven correct en gestandaardiseerd afnemen. (Niveau: toepassen)
12. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan verslag uitbrengen (schriftelijk en mondeling) over het psychodiagnostisch gesprek. (Niveau: toepassen)
13. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een observatierapport opstellen. (Niveau: toepassen)
14. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de testgegevens scoren en quoteren. (Niveau: toepassen)
15. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan conclusies trekken uit het psychologisch onderzoek. (Niveau: toepassen)
16. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een eindrapport opstellen in functie van de diagnose. (Niveau: toepassen)
17. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een advies formuleren. (zie ook functioneel geheel 2 : Advies- en informatieverstrekking) (Niveau: integreren)
18. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatie geven aan een cliënt/opdrachtgever. (Niveau: toepassen)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba1 / PR / Practicum psychodiagnostiek

Competenties

Hiervoor verwijzen we naar de competenties uit de volgtijdelijkheid.

Leermiddelen

Type

- cursus
- materiaal op leeromgeving

Verplichte leermiddelen

Cursus bij het practicum

Aanbevolen leermiddelen

eigen nota's
De cursus (en de bijlagen) bevat een literatuurlijst.

Werkvormen

Types

- oefenpracticum

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/werkstuk

Omschrijving

2e examenperiode:

- Schriftelijk geslotenboek examen (14/20)

- Evaluatie van de zelfwerkzaamheid van de student, waarbij de student opdrachten uitvoert en deze als werkstukken aanbiedt aan de lector (6/20)

3e examenperiode:

- Schriftelijk geslotenboek examen

Begeleiding

De praktijklectoren zijn bereikbaar op hun kantoor en via mail.

Practicum school- en pedagogische psychologie

Code: TP1oPrSchIPedPs

Groep: /

Studiepunten: 3

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: deel 1

Semester: 1

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: BERNAERTS Ivo, BOS Annemie, JANSSENS Vera, VAN OEVELEN Lies

Coördinator: BOS Annemie

Vaktype

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Practicum school- en pedagogische psychologie

Inhoud

Situering diagnostiek in het school- en (ortho-)pedagogisch psychologisch werkveld.

Toelichting bij het praktijkmodel van handelingsgerichte diagnostiek en advisering bij onderwijsleer- en opvoedingsproblemen.

Diagnostiek met betrekking tot zorgvragen in het domein van ontwikkelen, leren en studeren:

- algemeen ontwikkelingsonderzoek (ontwikkelingsvragenlijsten en -schalen)
- algemeen intelligentieonderzoek: interpretatie van intelligentieprofielen
- onderzoek van de ontwikkelingsstoornis autisme
- leervoorwaardenonderzoek (schoolrijpheidsbatterij)
- onderzoek van problemen in de cognitieve ontwikkeling (verstandelijk beperking)/opstellen van een multidisciplinair verslag
- onderzoek van leerproblemen (lees, spellings- en rekenonderzoek)
- onderzoek van aandachts- en concentratieproblemen (Bourdon-Vos, Complexe Figuur van Rey, de 15 Woorden, Stroop Kleurentest)

Per problematiek worden met behulp van een casus:

- een analyse van de klachten gemaakt
- het psychodiagnostisch instrumentarium en onderzoeksresultaten besproken
- de gewenste interventies geformuleerd met oog voor de afstemming kind-, school-, gezins-, leefgroepkenmerken en hulpverleningsinstanties.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden.
5. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken.

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een gesprek voeren :. - intake - erkennend - onthelend (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
3. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan beschikbare gegevens (rapporten, verslagen, dossiers) registreren en analyseren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
4. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
5. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een keuze maken uit de onderzoeksmiddelen voor uitvoering van onderzoek. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
6. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een psychologisch onderzoeksprogramma samenstellen i.f.v. de vraag, het probleem of de opdracht. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
7. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan planning en afspraken verzorgen i.f.v. het onderzoek. (Niveau: toepassen)
8. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan een psychodiagnostisch gesprek voeren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

9. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan psychologische onderzoekstechnieken hanteren. Hij kan psychologische testen en proeven correct en gestandaardiseerd afnemen. (Niveau: toepassen)
10. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan verslag uitbrengen (schriftelijk en mondeling) over het psychodiagnostisch gesprek. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
11. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de testgegevens scoren en quoteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
12. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de onderzoeksgegevens statistisch en klinisch ordenen en interpreteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
13. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan conclusies trekken uit het psychologisch onderzoek. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
14. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een advies formuleren. (zie ook functioneel geheel 2 : Advies- en informatieverstrekking) (Niveau: inzien)
15. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever zoeken naar haalbare oplossingen. (Niveau: weten)
16. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan ondersteunen i.f.v. de gewenste (gedrags) veranderingen. (Niveau: weten)
17. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan doorverwijzen naar deskundigen (in de 2e lijn) of andere hulpverleners. (Niveau: weten)
18. Communicatie - Rapportering - De student kan schriftelijk rapporteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba1 / PR / Practicum psychodiagnostiek

Competenties

Hiervoor verwijzen we naar de competenties van de volgtijdelijkheid.

Leermiddelen

Type

- cursus
- materiaal op leeromgeving

Verplichte leermiddelen

Cursus
Handleidingen van de besproken testen.

Aanbevolen leermiddelen

Bos, A. et al. (2000). *CAP-vademecum*. Brasschaat: Coördinatieteam Antwerpen Psychodiagnostiek, losbladige publicatie.
Kraijer, D.; Plas, J. (2001). *Psychodiagnostiek in de zorg voor verstandelijke gehandicapte mensen*. Lisse: Swets & Zeitlinger.

Werkvormen

Types

- oefenpracticum

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/werkstuk

Omschrijving

Het werkstuk betreft een betrouwbare afname en verbetering van een aandachtsbatterij bij een leerling uit het 2de of 3de leerjaar lager onderwijs (at random geselecteerd). De aandachtsbatterij omvat 4 testen. Van één test, met name de 15 Woorden, wordt het resultaat schriftelijk besproken. Scoring: 4/20
Schriftelijke 'open boek-examen': toepassingsvragen en aanbieding van een casus parallel aan besproken casussen in de contacturen. Scoring: 16/20

Begeleiding

De praktijklectoren zijn bereikbaar op hun kantoor.

Practicum klinische psychologie

Code: TP1oPrKlinPsy
 Groep: /
 Studiepunten: 3
 Creditcontract mogelijk: Ja
 Examencontract mogelijk: Ja
 Deeltijds: deel 1
 Semester: 1
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: DE KINDER Gert, HILGERT Tini, SLEEBUS Min, VAN REUSEL Geert
 Coördinator: HILGERT Tini

Vaktype

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Practicum klinische psychologie

Inhoud

Deel 1: Intake en klachtenanamnese

Wat binnen dit deel aan bod komt, is een situering van het intakegesprek in de diagnostische cyclus, de inhoud en vormgeving van een intakegesprek en het gebruik van verschillende methodieken bij het intakegesprek. Dit alles wordt in de praktijk gebracht aan de hand van simulatie-oefeningen.

Deel 2: Onderzoeksmethoden

In dit tweede deel van het practicum worden (semi)directe en indirecte onderzoeksmethoden, telkens gerelateerd aan een bepaalde problematiek, besproken:

- 1) Toepassing van de CBCL bij onderzoek van probleemgedrag bij kinderen/jongeren
- 2) Toepassing van de GKS-II bij onderzoek van gezins(dys)functioneren
- 3) Toepassing van de MMPI-II bij onderzoek van de persoonlijkheid bij volwassenen/senioren
- 4) Toepassing van de FID als indirecte methode bij kinderen/jongeren
- 5) Toepassing van de TAT als indirecte methode bij volwassenen/senioren

Een doorlopende casus zal de verschillende onderdelen van het practicum illustreren en studenten de kans bieden om vaardigheden in te oefenen en de materie te verwerken. Verscheidene opdrachten zullen gekoppeld worden aan deze casus.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een gesprek voeren : . - Intake - erkennend - onthelend (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
3. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan psychologische onderzoekstechnieken hanteren. Hij kan psychologische testen en proeven correct en gestandaardiseerd afnemen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
4. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de testgegevens scoren en quoteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
5. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan conclusies trekken uit het psychologisch onderzoek. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
6. Communicatie - Rapportering - De student kan schriftelijk rapporteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

Toelichting

Het is de bedoeling dat studenten tijdens de eerste twee colleges van het practicum leren hoe ze op een correcte, maar ook empathische manier een intake-gesprek kunnen voeren. Er moet ook een aanzet zijn tot het formuleren van hypothesen en mogelijke therapie-indicaties of doorverwijzingen.

Het grootste deel van het practicum zal besteed worden aan het bespreken van verscheidene problematieken, zowel bij kinderen/jongeren als volwassenen/senioren. Telkens wordt een onderzoeksinstrument voorgesteld, dat studenten ook zelf moeten kunnen afnemen, verwerken en interpreteren.

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba1 / PR / Practicum psychodiagnostiek

Competenties

Het practicum klinische psychologie bouwt voort op basiskennis en basisvaardigheden die in het eerste jaar van de opleiding reeds aan bod zijn gekomen.

- Kennis van statistiek en psychodiagnostiek is noodzakelijk om inzicht te hebben in de opbouw en werking van psychologische testinstrumenten en hiermee aan de slag te kunnen gaan.
- Ook het practicum psychodiagnostiek draagt hiertoe bij, met een nadruk op het reeds kunnen toepassen van observatietechnieken en testafnames.
- Het eerste deel van gesprekstechnieken moet studenten een beeld geven van hoe ze als hulpverlener een goed gesprek kunnen voeren. De geleerde gespreksvaardigheden moeten in dit practicum worden toegepast.

Leermiddelen

Type

- cursus
- materiaal op leeromgeving

Verplichte leermiddelen

De Kinder, G.; Hilgert, T.; Sleebus, M., & Van Reusel, G. (2006). *Practicum Klinische Psychologie*. Niet gepubliceerde cursus, Lessius Hogeschool, Antwerpen, departement Psychologie
Powerpoint-presentaties op Toledo
Eigen nota's

Aanbevolen leermiddelen

- De cursus zal een lijst bevatten met aanbevolen boeken, tijdschriftartikels en handleidingen van de gebruikte instrumenten

Werkvormen

Types

- oefenpracticum
- begeleide zelfstudie

Omschrijving

Naast een theoretische aanzet, zal tijdens het practicum vooral tijd besteed worden aan het aanleren en inoefenen van een aantal belangrijke instrumenten en vaardigheden die studenten nodig hebben in de klinische praktijk.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- permanente evaluatie

Omschrijving

- schriftelijk open boek-examen met inzichts- en toepassingsvragen
- opdrachten met bijhorende toetsen tijdens de lesbeurten van het practicum
- studenten maken in kleine groep een taak rond één bepaald diagnostisch instrument. Door middel van opzoekingswerk maken ze een fiche van dit instrument. De verschillende fiches worden daarna verspreid in de klasgroep en meegebracht naar het examen.

Begeleiding

Dit practicum zal gegeven worden door 4 docenten:

Gert De Kinder (bureel SAN 2.15)
Tini Hilgert (bureel SAN 2.15)
Min Sleetbus (bureel SAN 2.16)
Geert Van Reusel (bureel SAN 2.16)

Stage

Code: TP1oStage
 Groep: /
 Studiepunten: 12
 Creditcontract mogelijk: Nee
 Examencontract mogelijk: Nee
 Deeltijds: deel 2
 Semester: 2
 Onderwijstaal: Nederlands
 Docenten: OPSTEYN Carine
 Coördinator: OPSTEYN Carine

Vaktype

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Stage

Inhoud

Stageduur

- De student loopt 9 weken stage binnen dezelfde organisatie.
- Tijdens deze weken presteert de student 300u stage (terugkomdag op maandag in week 2/4/6/8).
- In het kader van de noodwendigheden van de dienst mag een student stage lopen tijdens het weekend en de schoolvakanties.

Inhoud

De stageinhoud is afhankelijk van het werkveld waar de student stage loopt.

- Arbeid- en organisatiepsychologisch werkveld
- Klinische psychologisch werkveld
- School- en pedagogisch psychologisch werkveld

In elk werkveld wordt de student ingeschakeld in de werking van de organisatie. Dit betekent dat de stagiair deel uitmaakt van een team en mee functioneert in de werking hiervan. Het takenpakket van de stagiair omvat vooral psychodiagnostische taken en/of psychologische begeleiding. De stage omvat eveneens organisatorische taken die eigen zijn aan de uitoefening van het beroep zoals o.a. administratie, research, deelname aan studiedagen

De student maakt een stagewerboek dat na het beëindigen van de stage bij de supervisor wordt ingediend.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken.
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Leiding geven - Courante leidinggevende taken kunnen uitvoeren. (Kerncompetentie)
5. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepenveld en met vertegenwoordigers van andere beroepenvelden. (Kerncompetentie)
6. Een ingesteldheid tot levenslang leren hebben - Inzicht hebben in de beperktheden van de eigen beroepsspecifieke competenties en de bereidheid om deze via het volgen van opleiding weg te werken. (Kerncompetentie)
7. Teamgericht kunnen werken - Met anderen in een internationale, multiculturele en/of multidisciplinaire beroepsomgeving kunnen samenwerken. (Kerncompetentie)
8. Oplossingsgericht kunnen werken in de zin van het zelfstandig kunnen definiëren en analyseren van complexe probleemsituaties in de beroepspraktijk en het kunnen ontwikkelen en toepassen van zinvolle oplossingsstrategieën - Beroepsspecifieke inzichten kunnen gebruiken bij het planmatig oplossen van een grote variëteit aan authentieke (en dus complexe) professionele problemen/het uitvoeren van uiteenlopende en authentieke beroepsopdrachten in overeenstemming met beroepsspecifieke vereisten. (Kerncompetentie)
9. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken.

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een gesprek voeren :. - intake - erkennend - onthelend (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
3. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan informatie inwinnen bij andere hulpverleners, verwijzers of opdrachtgevers. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
4. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan beschikbare gegevens (rapporten, verslagen, dossiers) registreren en analyseren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
5. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
6. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een keuze maken uit de onderzoeksmiddelen voor uitvoering van onderzoek. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
7. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een psychologisch onderzoeksprogramma samenstellen i.f.v. de vraag, het probleem of de opdracht. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
8. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan planning en afspraken verzorgen i.f.v. het onderzoek. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
9. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan individuen, groepen en/of organisaties screenen op verzoek van doorverwijzers en/of opdrachtgevers. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
10. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan een psychodiagnostisch gesprek voeren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
11. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan observatietechnieken toepassen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
12. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan psychologische onderzoekstechnieken hanteren. Hij kan psychologische testen en proeven correct en gestandaardiseerd afnemen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
13. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan verslag uitbrengen (schriftelijk en mondeling) over het psychodiagnostisch gesprek. (Niveau: toepassen)
14. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een observatierapport opstellen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
15. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de testgegevens scoren en quoteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
16. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de onderzoeksgegevens statistisch en klinisch ordenen en interpreteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
17. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan conclusies trekken uit het psychologisch onderzoek. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
18. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een eindrapport opstellen in functie van de diagnose. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
19. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een advies formuleren. (zie ook functioneel geheel 2 : Advies- en informatieverstrekking) (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
20. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan databanken, documentatie betreffende opleidingen, instituten, organisaties en diensten raadplegen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
21. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan informatie inwinnen bij andere hulpverleners, verwijzers en/of de opdrachtgever. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
22. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverzameling - De student kan relevante gegevens registreren en ordenen i.f.v. dossieraanleg. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
23. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatie geven aan een cliënt/opdrachtgever. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
24. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan brochures, artikels, voorlichtingsmateriaal e.d. opstellen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
25. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatiesessies, avonden, organiseren en geven. (zie ook functioneel geheel 4 : Preventie) (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
26. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan onderzoeksresultaten en de contextgegevens met de cliënt/ opdrachtgever bespreken om inzicht te geven in de probleemsituatie. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
27. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever zoeken naar haalbare oplossingen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
28. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever begeleidingsstrategieën bespreken. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
29. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan ondersteunen i.f.v. de gewenste (gedrags) veranderingen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
30. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan een advies formuleren voor verder onderzoek. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
31. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan doorverwijzen naar deskundigen (in de 2e lijn) of andere hulpverleners. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
32. Interventie - Interventie - De student kan in overleg (met team of onder supervisie) interventies plannen en organiseren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
33. Interventie - Interventie - De student kan meewerken aan interventies. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
34. Interventie - Interventie - De student kan rapporteren over het verloop van de interventies. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
35. Interventie - Interventie - De student kan de interventies mee opvolgen, evalueren en bijsturen. (Niveau: toepassen)
36. Preventie - Preventie - De student kan risicodrag, risicogroepen en risicosituaties via preventieve diagnostiek opsporen. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

37. Preventie - Preventie - De student kan significante betrokkenen (beleid, leerkrachten, ouders, partners, e.a.) sensibiliseren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
38. Preventie - Preventie - De student kan problemen signaleren aan hulpverlenende instanties. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
39. Preventie - Preventie - De student kan informatieactiviteiten organiseren (voordrachten, voorlichting, training, vorming, ...). (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
40. Research - Research - De student kan meewerken aan de planning en organisatie van wetenschappelijk onderzoek. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
41. Research - Research - De student kan psychologisch onderzoek uitvoeren i.f.v. een wetenschappelijke opdracht. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
42. Research - Research - De student kan de onderzoeksresultaten verwerken i.f.v. een wetensch. opdracht. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
43. Research - Research - De student kan rapporteren i.f.v. wetenschappelijke opdrachten. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
44. Research - Research - De student kan opzoekingswerk verrichten en literatuur doornemen i.f.v. wetenschappelijke opdrachten. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
45. Research - Research - De student kan wetenschappelijke onderzoeksliteratuur kritisch evalueren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
46. Communicatie - Rapportering - De student kan schriftelijk rapporteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
47. Communicatie - Rapportering - De student kan een mondelinge voorstelling voorbereiden. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
48. Communicatie - Rapportering - De student kan een rapport presenteren aan collega's, opdrachtgever, derden, supervisor, ... (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
49. Communicatie - Rapportering - De student kan dossiers aanleggen en bijhouden. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
50. Communicatie - Rapportering - De student kan onderhandelen en bemiddelen i.f.v. de (hulp)vraag. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
51. Communicatie - Overleg - De student kan contacten leggen met andere (hulpverlenings)- instanties en deze werkwatrelatie onderhouden. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
52. Communicatie - Gespreksvoering - De student kan een gesprek voeren met de hulpvrager, in het kader van : - intake (zie 1.1.1) - psychodiagnostiek (zie 1.2.1) - crisisopvang (zie 3. Interventie) - advies- en informatieverstrekking (zie functioneel geheel 2.) - studie- en beroepskeuze - loopbaanplanning - ... (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
53. Communicatie - Gespreksvoering - De student kan overleg plegen met : - de opdrachtgever - het multidisciplinair team - e.a. ... (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
54. Samenwerking - Medewerking - De student kan zich situeren binnen de structuur van de organisatie. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
55. Samenwerking - Medewerking - De student erkent de hiërarchische lijnen, bevoegdheden en uitvoeringsverantwoordelijkheden. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
56. Samenwerking - Samenwerking - De student kan deelnemen aan multidisciplinair teamoverleg i.f.v. : - de (hulp)vraag - de diagnose - het advies - probleemoplossend handelen (doorverwijzing, interventie) (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

Toelichting

De stage verenigt de drie doelstellingen van de opleiding:

- beroepspersoonlijkheidsvorming
- theoretische scholing
- specifieke en wetenschappelijk verantwoorde praktijkopleiding.

Stage lopen is dus meer dan alleen zicht krijgen op de werkzaamheden van een organisatie. Het is ervaring opdoen, al doende leren en het geleerde toepassen. Al werkend realiseren de studenten hun leerdoelen. Zij leggen relaties tussen theorie en praktijk. Het is een verbreding en verdieping van hun deskundigheid.

De stage in het tweede jaar is een **beroepsvoorbereidende stage**.

Onder deskundige begeleiding doen de studenten hun eerste beroepservaringen op in een bepaald werkveld. De verworven theoretische kennis en vaardigheden worden aan de praktijk getoetst, nieuwe inzichten worden verworven en relevante vaardigheden eigen gemaakt. De stagiair zet zijn eerste stappen in het vormen van een beroepshouding en deontologisch geïnspireerd gedrag in het beroepsveld. De studenten nemen een start in het ontwikkelen van een adequate beroepspersoonlijkheid. Rekening houdend met hun reeds verworven kennis en vaardigheden, dienen zij zich in te schakelen in afgebakende aspecten van het werkveld.

Afhankelijk van het werkveld waar de student stage loopt kunnen bovenstaande competenties aan bod komen (welke competenties verworven kunnen worden is dus afhankelijk van de specifieke werking van de organisatie/instelling).

Vereiste voorkennis

Competenties

Een student moet geslaagd zijn voor alle opleidingsonderdelen van 1BaTP.

Leermiddelen

Type

- materiaal op leeromgeving

Verplichte leermiddelen

- stageleidraad
- stagebeoordeling

Werkvormen

Types

- Andere: stage is een specifieke vorm van 'extramuros' prak

Evaluatie

Types

- permanente evaluatie
- Andere: stagewerkboek

Omschrijving

De beoordeling van de stage gebeurt op basis van een stagedossier dat bestaat uit de stageovereenkomst, het stagerapport van de mentor (stagebeoordeling), het stagewerkboek en een bespreking van dit dossier in een beoordelingscommissie, voorgezeten door de stagecoördinator van het departement.

Om te slagen in de stage moet de student:

- het totaal aantal stage-uren gepresteerd hebben
- het stagewerkboek ingediend hebben
- voldoen aan een aantal criteria betreffende kennis, vaardigheden en attitudes (stagebeoordeling)

Alleen de stagecoördinator is stemgerechtigd op de deliberatie.

De student moet 10/20 behalen om voor de stage geslaagd te zijn, zoals voor elk ander opleidingsonderdeel. Als de student niet geslaagd is voor stage, kan hij dit opleidingsonderdeel pas in het volgend academiejaar opnieuw doen.

Begeleiding

De stagementor (stageplaats)

- plant in overleg met collega's, met de hogeschool en met de student de stageactiviteiten en neemt de dagelijkse leiding van de stage op zich
- bereidt de stagiair voor op opdrachten, superviseert en volgt op, verduidelijkt en beoordeelt
- evalueert de werkzaamheden, taak- en attitudegericht; ofwel door onmiddellijke feedback ofwel wekelijks op een afgesproken moment
- is de persoon bij wie de stagiair terecht kan met vragen
- heeft oog voor de benodigde kennis, de transfer van de theorie naar de praktijk, de vaardigheden en attitudes
- kijkt wekelijks de weekagenda na, ondertekent en geeft de nodige aanmerkingen, tips en feedback
- verstrekt in het evaluatiegesprek informatie aan de stagesupervisor en aan de student over de stagewerkzaamheden en de wijze van uitvoering
- in voorbereiding op het evaluatiegesprek vult de mentor het document "stagebeoordeling" in.

De stagesupervisor (Lessius hogeschool)

- begeleidt samen met de stagecoördinator het stagekeuzeproces van de student
- geeft aan elke student specifieke informatie over de stageplaats
- superviseert het stageverloop door opvolging van het reflectieverslag van de student, d.m.v. de tussentijdse besprekingen in de hogeschool (tijdens terugkomdagen) en de eindevaluatie
- begeleidt de student bij zijn reflectie over de stage-ervaringen en bij de explicitering van sterke punten en leerpunten (taak- en persoonsgericht)
- ondersteunt, stuurt bij en treedt indien nodig probleemoplossend op
- volgt het leerproces in termen van de opleidingsdoelen en werkt als dusdanig mee aan de uitbouw van de persoonlijke en professionele beroepshouding van de student
- evalueert het leerproces en leidt het evaluatiegesprek
- is gedurende de stageperiode bereikbaar in de hogeschool (bijkomende informatie, moeilijkheden, onduidelijkheden,...)
- begeleidt de groepsevaluatie na de stage
- evalueert het stagewerkboek

- geeft de uiteindelijke stagebeoordeling
- koppelt terug in een afrondend gesprek met de student.

Statistiek II

Code: TP2oStat

Groep: /

Studiepunten: 4

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: deel 2

Semester: 2

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: Germeijs Veerle, VALKENEERS Guido, VAN OEVELEN Lies, VANDERVEKEN Hilde, VANHOOMISSEN Tim

Coördinator: Germeijs Veerle

Vaktype

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Statistiek II

Inhoud

De cursus bestaat uit een theoretisch gedeelte aangevuld met een practicum.

In het theoretische gedeelte staat de inductieve statistiek centraal. In een eerste deel wordt de inductieve statistische methode ingeleid en wordt er aandacht besteed aan

- het onderscheid tussen populatie en steekproef, verschillende soorten steekproeven
- de normale en standaardnormale verdeling als kansverdelingen
- de steekproevenverdeling van het gemiddelde
- hypothesetoetsing (formuleren van hypothesen, fouten bij toetsen, 1- en 2-zijdige hypothesen, kritieke waarden van toetsingsgrootte, verworpsgebied)
- betrouwbaarheidsintervallen

Dit eerste deel vormt de basis voor het tweede deel waarin verschillende statistische technieken aan bod komen, namelijk:

- Z-toets en t-toets voor gemiddelde
- Z-toets en t-toets voor verschil tussen twee gemiddelden
- t-toets voor afhankelijke steekproeven
- F-toets voor twee varianties
- Toets voor correlatie
- 1wegs en 2wegs variantie-analyse

Naast bovenvermelde parametrische toetsen worden ook enkele niet-parametrische technieken behandeld (Wilcoxon rangtekentoeets, χ^2 toets, Mann-Whitney toets).

Er wordt veel aandacht besteed aan het verschil tussen de statistische technieken (op het vlak van toetsingssituaties en voorwaarden waaraan voldaan moet zijn). Aan de hand van oefeningen wordt voor elke statistische techniek uitgelegd wanneer nulhypothese al dan niet verworpen kunnen worden (d.m.v. overschrijdingskansen en/of kritieke waarden). In het theoretische gedeelte wordt klemtoon gelegd op 1) het begrijpen van de logica achter de toetsen, 2) het leren maken van een keuze tussen een aanbod van mogelijke technieken, en 3) de interpretatie van de resultaten.

In het practicum wordt aan de studenten een introductie gegeven van het computerprogramma 'Statistical Package for the Social Sciences' (SPSS v 13.0). Daarnaast leren de studenten enkele statistische technieken uit het theoretische gedeelte zelf uitvoeren via SPSS.

Doelstellingen**Algemene competenties**

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan de onderzoeksgegevens statistisch en klinisch ordenen en interpreteren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
2. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan conclusies trekken uit het psychologisch onderzoek. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
3. Research - Research - De student kan psychologisch onderzoek uitvoeren i.f.v. een wetenschappelijke opdracht. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
4. Research - Research - De student kan wetenschappelijke onderzoeksliteratuur kritisch evalueren. (Niveau: inzien)

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba1 / AM / Statistiek I

Competenties

Er wordt verwacht dat de student de leerstof over beschrijvende statistiek uit de cursus Statistiek I (1e bachelor) grondig beheerst.

Leermiddelen

Type

- handboek
- materiaal op leeromgeving
- materiaal op www

Verplichte leermiddelen

Voor het theoretische gedeelte:

- Van Peet, A.A.J., van den Wittenboer, G.L.H., & How, J.J. (2005). Toegepaste statistiek: Inductieve technieken. Groningen: Wolters-Noordhof.
- Van Peet, A.A.J., Stoel, R.D., & How, J.J. (2005). Toegepaste statistiek: Werkboek inductieve technieken. Groningen: Wolters-Noordhof.
- Afdruk van de getoonde slides worden via het elektronisch leerplatform beschikbaar gesteld

Voor het practicum:

- De Vocht, A. (2005). Basishandboek SPSS 13 voor Windows. Utrecht: Bijleveld Press.
- SPSS CD-rom die kan aangekocht worden op het studentensecretariaat
- cursusmateriaal met opdrachten die via het elektronisch leerplatform beschikbaar is

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- oefenpracticum

Omschrijving

Het theoretische gedeelte wordt gegeven als hoorcollege. Bij elk hoorcollege worden een aantal oefeningen opgegeven en klassikaal besproken om de leerstof in te oefenen en te begrijpen. Wanneer er oefeningen worden opgegeven die besproken worden tijdens het volgende hoorcollege wordt er van de student verwacht dat hij/zij deze oefeningen voorbereidt.

Het practicum bestaat uit 4 sessies in de computerklas in beperkte groepen. Voor elke sessie wordt aangegeven welk deel van het Basishandboek SPSS 13 (De Vocht, 2005) aan bod komt. Van de studenten wordt verwacht dat zij deze leerstof zelfstandig bestuderen voorafgaande aan de bijeenkomst. Tijdens de 4 sessies wordt deze leerstof dan ingeoeffend aan de hand van opdrachten die via SPSS moeten worden uitgevoerd.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen

Omschrijving

Het theoretische gedeelte staat op 75 % van de punten en het practicum staat op 25 % van de punten.

Voor het theoretische gedeelte bestaat de evaluatie uit een schriftelijk examen met meerkeuzevragen (de helft van de punten op het theoretische gedeelte) en open vragen (de helft van de punten op het theoretische gedeelte). Op het examen mag een formulier, opgesteld door de docent, worden gebruikt. Er mag ook een rekentoestel worden gebruikt. De nodige tabellen met overschrijdingskansen en kritieke waarden worden tijdens het examen ter beschikking gesteld.

Voor het practicum bestaat de evaluatie uit opdrachten die via SPSS worden uitgevoerd. Het examen voor het practicum is een open boek examen waarbij het Basishandboek SPSS 13 (De Vocht, 2005) mag worden gebruikt.

Begeleiding

Ten behoeve van zelfevaluatie kunnen de studenten het Werkboek Inductieve technieken (Van Peet, Stoel, & How, 2005) gebruiken, dat voor elk hoofdstuk uit het handboek Toegepaste Statistiek (van Peet & van den Wittenboer, 2005) een reeks opdrachten met oplossingen bevat. Buiten de les kunnen de studenten ook vragen stellen aan de docent via e-mail of ze kunnen een afspraak maken met de docent.

Psychodiagnostiek II

Code: TP2oPsyDiagn

Groep: /

Studiepunten: 4

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: deel 2

Semester: 1

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: VANDERVEKEN Hilde

Coördinator: VANDERVEKEN Hilde

Vaktype

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Psychodiagnostiek II

Inhoud

Het eerste hoofdstuk van de syllabus omvat een omschrijving van psychodiagnostiek, van foutenbronnen in het diagnostisch proces en geeft een korte beschrijving van de diagnostische cyclus. Dit hoofdstuk vormt de inleiding op het boek dat hieronder als verplichte literatuur wordt opgegeven.

De twee volgende hoofdstukken beschrijven actuele thema's in de psychodiagnostiek nl. diagnostiek bij allochtonen en computerondersteunende diagnostiek.

In hoofdstuk 4 wordt ingegaan op kenmerken die de kwaliteit van het diagnostisch materiaal bepalen. De student krijgt een beeld van naslagwerken die in dit kader geraadpleegd kunnen worden. Tevens wordt ingegaan op ethische aspecten van klinische diagnostiek.

Het vijfde hoofdstuk behandelt vragenlijst ontwikkelingsmethoden, waarbij ook factoranalyse aan bod komt. Daarnaast komt itemselectie en -analyse aan bod.

In het laatste hoofdstuk krijgt de student een overzicht van de beperkingen van de klassieke testtheorie. De item-respons theorie en het Rasch model worden als alternatief aangeboden en de gebruiksmogelijkheden van IRT worden geschetst.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Denk- en redeneervaardigheid - Beroepsspecifiek kunnen redeneren. (Kerncompetentie)
2. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken. (Kerncompetentie)
3. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
4. Besef hebben van maatschappelijke verantwoordelijkheid samenhangend met de beroepspraktijk - Begrip en betrokkenheid hebben ontwikkeld m.b.t. ethische, normatieve en maatschappelijke vragen samenhangend met de toepassing van beroepsspecifieke inzichten en gebruiken. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een gesprek voeren :. - intake - erkennend - onthaland (Niveau: weten)
2. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan de (hulp-) vraag of opdracht analyseren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
3. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een hypothese i.v.m. de vraag (het probleem) formuleren. (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)
4. Psychologische diagnostiek - Uitvoering - De student kan een psychodiagnostisch gesprek voeren. (Niveau: weten)
5. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan verslag uitbrengen (schriftelijk en mondeling) over het psychodiagnostisch gesprek. (Niveau: weten)
6. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan conclusies trekken uit het psychologisch onderzoek. (Niveau: inzien) (Kerncompetentie)
7. Psychologische diagnostiek - Verwerking - De student kan een eindrapport opstellen in functie van de diagnose. (Niveau: weten) (Kerncompetentie)
8. Advies- en informatieverstrekking - Informatieverstrekking - De student kan informatie geven aan een cliënt/opdrachtgever. (Niveau: weten)
9. Research - Research - De student kan wetenschappelijke onderzoeksliteratuur kritisch evalueren. (Niveau: weten)

Toelichting

De studenten kennen de inhoud van de verschillende stappen in de diagnostische cyclus, kennen de belangrijkste voorwaarden en de werkwijze voor de uitvoering van elke stap. Een bestaand verslag van een diagnostisch proces, fragmenten uit de diagnostische cyclus kunnen evalueren in functie van de basisprincipes van de diagnostische cyclus. De studenten kunnen aan de hand van casusmateriaal de aspecten van het diagnostisch proces zelf uitvoeren zoals o.a. een hulpvraag categoriseren bij de vraagstellingstypen, zelf een vraagstelling formuleren, een diagnostisch scenario opstellen.

De studenten kunnen op een deontologisch verantwoorde manier omgaan met nieuwe tendensen en ethische aspecten in de psychodiagnostiek. De studenten kunnen een testvadecum hanteren.

De studenten hebben begrip van de vragenlijst ontwikkelingsmethoden en kunnen de parameters ter analyse en selectie van items toepassen. Ze geven blijk van kennis en inzicht in de aangebrachte inhoud m.b.t. factoranalyse.

De studenten hebben inzicht in de beperkingen van de klassieke testtheorie en hebben begrip van de item-repons theorie en van de gebruiksmogelijkheden ervan.

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba1 / AM / Psychodiagnostiek I

Competenties

De student moet voorkennis hebben van de begrippen betrouwbaarheid en validiteit en moet tevens beschikken over een voldoende achtergrond met betrekking tot statistiek.

Leermiddelen

Type

- handboek
- cursus
- materiaal op leeromgeving

Verplichte leermiddelen

Vanderveken, H. (2006). Psychodiagnostiek II. Niet gepubliceerde cursus. Lessius Hogeschool Antwerpen, Departement Psychologie.

De Bruyn, E.E.J., Ruissenaars, A.J.J.M., Pameijer, N.K., & van Aarle, E.J.M. (2004). De diagnostische cyclus. Een praktijkleer. Leuven: Acco. ISBN 90-334-5298-7.

Powerpoint slides op Toledo

Eigen nota's

Werkvormen

Types

- hoorcollege
- groepswork

Omschrijving

In het hoorcollege wordt er occasioneel ruimte vrij gemaakt voor oefeningen en toepassingen ter illustratie van de aangeboden leerstof.

De studenten maken een groepsopdracht waarbij ze rond een zelfgekozen onderwerp een enquête opstellen, afnemen en evalueren en een verslag indienen op een vooraf bepaald moment tijdens de laatste collegeweek voor de kerstvakantie.

Evaluatie

Types

- schriftelijk examen
- paper/werkstuk

Omschrijving

1e examenperiode (januari):

Het schriftelijk examen (totaal 50 punten) bestaat uit twee delen: een gesloten-boekexamen (30 punten) dat gebruikt zal worden ter evaluatie van de leerstof in de cursus, en een open-boekexamen (20 punten) ter evaluatie van het boek. De beoogde competenties zullen geëvalueerd worden aan de hand van kennis-, toepassings- en inzichtsvragen. Zowel het open- als het gesloten-boek examen bestaat uit open vragen.

bij het open-boekexamen mag gebruik gemaakt worden van het boek De diagnostische cyclus (De Bruyn, 2004), van het cursusmateriaal en de eigen nota's.

De paper (10 punten) is een neerslag van de groepsopdracht waarin studenten aangeven hoe ze vanuit het zelfgekozen onderwerp een enquête hebben opgesteld, hoe ze de enquête na de afname geëvalueerd hebben en welke wijzigingen ze vervolgens aangebracht hebben.

De punten van het examen en de paper worden samengeteld (totaal 60 punten) en herleid naar een score op 20.

2e examenperiode (september):

Het schriftelijk examen: idem 1e examenperiode

De paper: bij een onvoldoende voor de paper in de 1e examenperiode zal deze paper moeten herwerkt worden rekening houdende met de feedback van de docent.

Begeleiding

Instructies i.v.m. de werkwijze en uitwerking van de groepsopdracht worden tijdens de eerste les gegeven.

De PowerPoint slides van de lessen zullen op Toledo geplaatst worden.

Bij de oefeningen en toepassingen wordt van de studenten een actieve medewerking verwacht opdat ze deze mogelijkheid tot het verwerken en toepassen van de leerstof optimaal kunnen benutten.

Vragen en bedenkingen m.b.t. de leerstof kunnen zowel tijdens als buiten de lessen geformuleerd worden.

Gesprekstechnieken II

Code: TP2oGesprekst

Groep: /

Studiepunten: 4

Creditcontract mogelijk: Ja

Examencontract mogelijk: Ja

Deeltijds: deel 2

Semester: 1

Onderwijstaal: Nederlands

Docenten: CRAEYNST Miet, DEPREZ Annelies, JACOBS Veerle, SOETENS Barbara

Coördinator: DEPREZ Annelies

Vaktype

verdiepend

Onderwijsactiviteiten

- Gesprekstechnieken II

Inhoud

Dit opleidingsonderdeel bouwt verder op het vak Gesprekstechnieken I.

Gesprekstechnieken II wordt hoofdzakelijk opgezet als een *vaardigheidstraining*. Na het zelfstandig bestuderen van de theorie; worden basisgespreksvaardigheden ingeoeft. Voor de toekomstige Bachelor in de Toegepaste Psychologie vormt het verwerven van deze basisgespreksvaardigheden een basisvoorwaarde voor het voeren van allerhande professionele gesprekken.

Eerst wordt er ingegaan op de **niet-selectieve luistervaardigheden**: non-verbaal gedrag, aandachtgevend gedrag en kleine aanmoedigingen. Verder komen de **selectieve luistervaardigheden** aan bod: vragen stellen, parafraseren, gevoelsreflecties, concretiseren en samenvatten. In een volgende stap wordt stilgestaan bij de volgende **regulerende vaardigheden**: een situatie verduidelijken, de techniek van het hardop denken en het openen en afsluiten van een gesprek; waaronder ook het sluiten van een begincontract en het leren terugkoppelen naar (begin)doelen valt. Tot slot worden ook twee **nuancerende vaardigheden** behandeld: het gebruik van eigen voorbeelden en directheid. In de lessen wordt gewerkt met casusmateriaal uit de verschillende werkvelden.

Doelstellingen

Algemene competenties

1. Informatie verwerven en verwerken - Beroepsspecifieke informatie zelfstandig en kritisch kunnen verwerven en verwerken.
2. Kritisch reflecteren - Kritisch kunnen reflecteren op het beroepsspecifieke functioneren. (Kerncompetentie)
3. Beschikken over het vermogen tot communiceren van informatie, ideeën, problemen en oplossingen, zowel aan specialisten als aan leken - In het Nederlands mondeling en schriftelijk over beroepsspecifieke onderwerpen kunnen communiceren met vertegenwoordigers van het eigen beroepsveld en met vertegenwoordigers van andere beroepsvelden. (Kerncompetentie)

Specifieke competenties

1. Psychologische diagnostiek - Voorbereiding - De student kan een gesprek voeren :. - intake - erkennend - onthelend (Niveau: Integreren) (Kerncompetentie)
2. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever zoeken naar haalbare oplossingen. (Niveau: inzien)
3. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan samen met de cliënt/opdrachtgever begeleidingsstrategieën bespreken. (Niveau: toepassen)
4. Advies- en informatieverstrekking - Advisering - De student kan ondersteunen i.f.v. de gewenste (gedrags) veranderingen. (Niveau: integreren) (Kerncompetentie)
5. Communicatie - Gespreksvoering - De student kan een gesprek voeren met de hulpvrager, in het kader van : - intake (zie 1.1.1) - psychodiagnostiek (zie 1.2.1) - crisisopvang (zie 3. Interventie) - advies- en informatieverstrekking (zie functioneel geheel 2.) - studie- en beroepskeuze - loopbaanplanning - ... (Niveau: toepassen) (Kerncompetentie)

Toelichting

In het vak *Gesprekstechnieken II* wordt een dubbel doel voor ogen gehouden:

1. Het verwerven van **kennis en inzicht** in het **adequaat gebruik** van **basisgespreksvaardigheden** (In professionele tweegesprekken). Dit houdt ook in dat de student **leert reflecteren** over zijn eigen (gebruik van) gespreksvaardigheden.
2. Het **verwerven** van een **repertoire** aan **gespreksvaardigheden**; die de basis vormen voor het voeren van een professioneel psychologisch gesprek.

Concreet betekent dit dat de student per gespreksmoment kan bepalen welke gespreksvaardigheid de meest adequate is en dat de student deze gespreksvaardigheid kan toepassen.

Vereiste voorkennis

Volgtijdelijkheid

- Ba1 / AM / Gesprekstechnieken I

Leermiddelen

Type

- handboek
- audiovisueel materiaal
- materiaal op leeromgeving
- Andere: het zelfinstructieprogramma GEVAT via de PC

Verplichte leermiddelen

- het handboek:
Lang, G. & van der Molen, T. (2003). Psychologische gespreksvoering. Een basis voor hulpverlening. Soest: Nelissen. 240 blz., ISBN 9024409616, 27,50€
- het PC programma GEVAT (Gespreksvaardigheidstraining): opdrachten
- de slides op Toledo

Werkvormen

Types

- oefenpracticum
- begeleide zelfstudie
- Andere: rollenspelen

Omschrijving

De lessen worden in groepsverband gegeven a rato van ongeveer 1 lesbeurt per week. Er zijn 8 parallelgroepen van ongeveer 30 studenten.

Er wordt gewerkt aan de hand van een zelfde stramien voor elke lesbeurt:

Ten eerste wordt er gebruik gemaakt van verschillende **zelfinstructiemethoden**.

Ter voorbereiding bestudeert de student namelijk zelfstandig de theorie in het *handboek*. Waarna de student, als tweede voorbereidingsstap, de gespreksvaardigheid inoefent aan de hand van het *computerprogramma* GEVAT (GespreksVAardigheidstraining). De studenten kunnen zo de gespreksvaardigheid op eigen tempo inoefenen aan de hand van videovoorbeelden en hun nabespreking en aan de hand van droogzwemoefeningen.

Tijdens de **lessen** zelf, wordt er gestart met het kort oprissen van de *theorie* (bijv. interactieve bespreking van een videofragment waarin de gespreksvaardigheid aan bod komt). Deze bespreking wordt gevolgd door een korte *zelfreflectie*-opdracht. Nadien wordt er in wisselende groepjes geoefend aan de hand van rollenspelen. De docent vervult dan de rol van trainer-coach. Na de nabespreking van de *rollenspelen* stelt de student telkens voor zichzelf een kort ontwikkelings- en actieplan op.

Tijdens de lessen stimuleert de docent het opbouwen van een bevorderend affectief klimaat om te oefenen. De trainingsopbouw zelf vertoont een *toenemende complexiteit*: tijdens de lesbeurten wordt telkens de nieuwe vaardigheid ingeoeffend, gecombineerd met de eerder geleerde gespreksvaardigheden.

Evaluatie

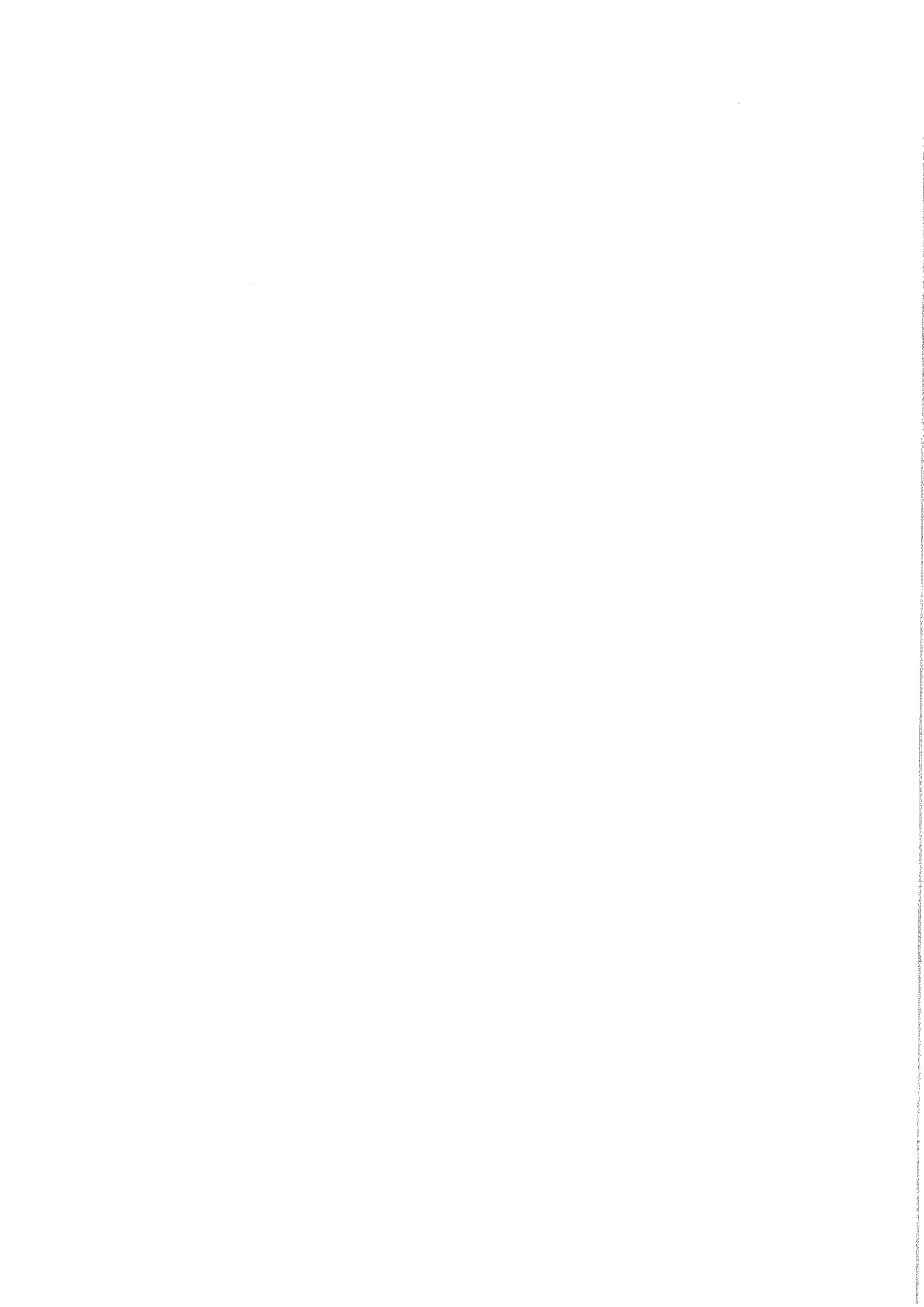
Types

- Andere: gedragstoetsen : rollenspeltoets + videotoets

Omschrijving

- **Rollenspeltoets (helft van de punten):**

De student wordt geëvalueerd aan de hand van een rollenspel. Aan de hand van dit rollenspel wordt de meer complexe toepassing van de gespreksvaardigheden getoetst (cfr. reële gespreksituaties). De student functioneert gedurende 5 minuten als gespreksleider; de cliëntrol wordt opgenomen door een docent (met een casus als uitgangspunt). Een tweede docent is beoordelaar. De student wordt beoordeeld aan de hand van concrete gedragsdimensies (bijv. vragen stellen,

samenvatten,...). De student wordt beoordeeld op hoe adequaat hij/zij de aangeleerde gespreksvaardigheden toepast; zowel wat betreft kwaliteit en hoeveelheid als qua timing. Dit wordt gescoord aan de hand van 5-puntenschalen.

- Videotoets (helft van de punten):

Aan de hand van videofragmenten, waarin een cliënt over een probleem of een gebeurtenis vertelt; reageert de student als gespreksleider. De student noteert zijn/haar reacties op een hiervoor bestemd invulformulier. De gevraagde toepassing van de gespreksvaardigheden houdt zowel een *op voorhand bepaalde gespreksvaardigheid* in (bijv. "Reageer met een gevoelsreflectie") als *open antwoordmogelijkheden* (bijv. "Geef drie mogelijke adequate reacties"). Deze toets wordt verder aangevuld met *zelfreflectie-opdrachten*.

- Puntencorrectie:

Ter voorbereiding van de lessen, worden via de pc opdrachten gemaakt. Ook tijdens de lessen worden reflectie-opdrachten ingevuld. De student verzamelt deze, tijdens de les geparafeerde, opdrachten in een portfolio. Tijdens de laatste les wordt deze portfolio ingediend. Per ontbrekende opdrachtenreeks of per cruciale onvokomendheid in de opdrachtenreeks, is er een vastgelegde puntenaftrek.

Begeleiding

Er wordt feedback ingebouwd tijdens de contacturen (cfr. rollenspelen, opdrachten). Met bijkomende vragen of bedenkingen kan je terecht tijdens de lessen of via individuele contactname met de lectoren (via mail of op hun bureau).

